

FORMAT ZA IZVJEŠĆE O PROVEDBI AARHUŠKE KONVENCIJE

Sljedeće izvješće dostavljeno je u ime Republike Hrvatske u skladu s odlukom I/8.

Ime službenika nadležnog za dostavljanje nacionalnog izvješća:	Dr.sc. Branka Pivčević Novak, <i>focal point</i> Načelnica Odjela za održivi razvoj Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
Potpis:	
Datum:	14. svibnja 2009.

IZVJEŠĆE O PROVEDBI

Stranka: Republika Hrvatska

Nacionalna žarišna točka (Focal Point): Nevenka Preradović, od 20. travnja je Branka Pivčević Novak

Puni naziv institucije: Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

Ime i titula službenika: dr.sc. Branka Pivčević Novak, načelnica Odjela za održivi razvoj

Adresa: Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb, Hrvatska

Telefon: + 385 1 3782 162

Fax: + 385 1 3717 122

E-mail: branka.pivcevic-novak@mzopu.hr

Kontaktna osoba za nacionalno izvješće (ako se razlikuje):

Puni naziv institucije:	Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva
Ime i titula službenika:	Dr.sc. Branka Pivčević Novak, načelnica Odjela za održivi razvoj
Adresa:	Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb, Hrvatska
Telefon:	+ 385 1 3782 162
Fax:	+ 385 1 3717 122
E-mail:	branka.pivcevic-novak@mzopu.hr

Navedite kratko informacije o postupku izrade ovog izvješća, uključujući informacije o tome koje vrste javnih vlasti su konzultirane ili su doprinijele izradi istog, kako se konzultirala javnost i kako se uzeo u obzir ishod/rezultat javnih konzultacija te koji se materijal koristio kao temelj za izradu izvješća.

Odgovor:

U Republici Hrvatskoj (dalje: RH) nadležno tijelo za provedbu prva dva stupa Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (dalje u tekstu Konvencija) je Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (dalje u tekstu MZOPUG), a za treći stup je nadležno Ministarstvo pravosuđa. Izradu izvješća koordiniralo je MZOPUG u suradnji s tijelima javne vlasti u čijem je djelokrugu zaštita sastavnica okoliša.

Korišten je popis službenih zabilješki o zahtjevima za pristup informacijama koje su podnesene putem telefona dežurnom inspektorcu Inspekcije zaštite okoliša, kao i evidencija o usmenim upitima upućenim

dežurnom inspektor u vrijeme uredovnih dana te evidencija pisanih zahtjeva za informacije o okolišu upućenih direktno Inspekciji zaštite okoliša (MZOPUG).

Radi izrade izvješća, konzultiran je i Upravni sud RH, koji je prema čl. 17. st. 3. Zakona o pravu na pristup informacijama (dalje: ZPPI) Narodne novine (dalje: NN) 172/03 zadnja instanca kojoj se zbog uskrate informacija obraća nezadovoljna stranka. Dana 22. 09. 08. od Upravnog suda RH zaprimljena je obavijest da Sud nema evidenciju o eventualnim tužbama povezanim s primjenom Konvencije.

Javnosti i civilnim udrugama nacrt prijedloga Izvješća o provedbi dan je na uvid putem internetskih stranica MZOPUG-a te je dodatno predstavljen na javnoj raspravi. Konačno Izvješće o provedbi predstavlja rezultat te suradnje.

Navedite svaku posebnu okolnost koja je važna za razumijevanje izvješća, npr. Postoji li federalna i/ili decentralizirana struktura za donošenje odluka, imaju li odredbe Konvencije izravan utjecaj na njeno stupanje na snagu, ili jesu li financijska ograničenja značajna prepreka provedbi (nije obvezno).

Odgovor:

/

Članak 3.

Navedite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se provode opće odredbe u stavcima 2, 3, 4, 7 i 8 članka 3.

Odgovor:

Više hrvatskih zakona i podzakonskih propisa tiču se odredaba čl. 3. Konvencije. U nastavku su ukratko prikazani ti propisi i odnosne odredbe. Elementi za provedbu Konvencije nalaze se u Zakonu o zaštiti okoliša (NN 110/07, dalje: ZoZO), Uredbi o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08, dalje: UISJ), Uredbi o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 64/08, dalje: UPUO), Uredbi o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08, dalje: USPUO), Uredbi o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša (NN 75/02, dalje: UOAZO), Uredbi o Informacijskom sustavu zaštite okoliša (NN 68/08, dalje: UISZO). Zakonska regulativa kojom su uređeni zahtjevi iz Konvencije, a vezana je uz rad visokog školstva, osnovnog i srednjeg obrazovanja i dječjih vrtića: Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08) i Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04 i 46/07). Opće odredbe sadržane u pobrojanim stavcima čl. 3. Konvencije, osim kroz neposrednu primjenu odredaba ZPPI-a i Zakona o općem upravnom postupku (NN 53/91, dalje: ZUP), provode se i odgovarajuće su sadržane i u sljedećim propisima s područja vodnoga gospodarstva: Zakonu o vodama (NN 107/95 i 150/05, dalje: ZOV), Pravilniku o vodnoj dokumentaciji (NN 13/06, dalje: PVD) i Pravilniku o postupku i obavljanju obveznog informiranja javnosti i sudjelovanja korisnika voda u izradi planskih osnova upravljanja vodama (NN 70/08, dalje: POIJS). Problematika i provođenje zaštite prirode djelomično se preklapa s područjem zaštite okoliša i/ili ga uključuje te je ona regulirana Strategijom s akcijskim planom zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti RH (NN 81/99, 143/08), Zakonom o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08, dalje: ZZP) s podzakonskim aktima i Zakonom o genetski modificiranim organizmima (NN 70/05, dalje: ZGMO) s podzakonskim aktima: Pravilnikom o prijelazima za divlje životinje (NN, broj 05/07), Pravilnikom o ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu (NN 89/07, dalje: PPZP), Uredbom o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07), Pravilnikom o sadržaju i načinu podnošenja prijave za namjerno uvođenje genetski modificiranih organizama u okoliš (NN 64/07) i Pravilnikom o sadržaju i načinu provedbe plana mjera za otklanjanje nekontroliranog širenja genetski modificiranih organizama u okoliš (NN 05/07). Pravo na pristup informacijama iz djelokruga Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi uređeno je sljedećim

propisima: ZGMO te Pravilnikom o obliku i načinu vođenja jedinstvenog upisnika genetski modificiranih organizama i načinu određivanja troškova ispisa (NN 125/07), Pravilnikom o sadržaju i opsegu procjene rizika za stavljanje na tržište genetski modificiranih organizama ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od genetski modificiranih organizama, metodologiji za izradu procjene i uvjetima koje mora ispunjavati pravna osoba za izradu procjene rizika (NN 39/08), Pravilnikom o načinu izrade i sadržaju karata buke i akcijskih planova (NN 5/07, dalje: PKB) i Zakonom o biocidnim pripravcima (NN 63/07 i 35/08) čiji čl. 45. st. 4. propisuje primjenu posebnih propisa o pravu na pristup informacijama, ali ne sadrži izričite odredbe o postupku sudjelovanja javnosti.

U pogledu stavka 2 upućujemo na čl. 2. ZPPI-ja te na čl. 22. st. 3. točku 3. Relevantan je i Zakon o sustavu državne uprave (NN 190/03), čl. 73. stavci 1. i 2. Kako su po ZUP-u dužna postupati sva tijela državne uprave kad u upravnim stvarima, neposredno primjenjujući propise, rješavaju o pravima, obvezama ili pravnim interesima građana, odnosno pravnih osoba ili druge stranke, ovaj zakon se supsidijarno primjenjuje i u postupku traženja pristupa informacijama iz područja vodnog gospodarstva, a treba napomenuti da na njegovu primjenu upućuje i čl. 9. ZPPI-ja.

U pogledu stavka 3 upućujemo na čl. 17., st. 2. te čl. 178. ZoZO-a.

U pogledu stavka 4, upućujemo na ZoZO, čl. 176., kao i na Pravilnik o priznanjima i nagradama za dostignuća na području zaštite okoliša (NN 26/02), čl. 2.

Tijela javne vlasti svake godine dodjeljuju financijske potpore nevladinim udrugama (dalje: NVU) za njihovo funkcioniranje te za programe i projekte udruga koje se bave zaštitom okoliša i prostora te održivim razvojem. MZOPUG od 1999. godine svake godine daje financijske potpore NVU za projekte koji se, u većini, bave podizanjem svijesti o potrebi zaštite okoliša i prostora, odgojem i obrazovanjem za okoliš i održivi razvoj, edukacijom u području gospodarenja otpadom, edukacijom lokalnog stanovništva s ciljem prevladavanja NIMBY efekta, kao i promicanja primjera dobre prakse u zaštiti okoliša i prostora u RH. U razdoblju od 2005. do 2007. godine financirano je u prosjeku 40 projekata udruga s ukupnim iznosom od 2.000.000,00 kuna. Ukupni iznos potpore u 2008. godini iznosio je 3.000.000,00 kuna, a financirana su 43 projekta. Za naredne četiri godine isto je tako planirano financirati projekte udruga s iznosom od 3.000.000,00 kuna.

Vlada Republike Hrvatske (dalje: VRH) osnovala je 1998. godine Ured za udruge radi obavljanja stručnih poslova iz djelokruga VRH u vezi sa stvaranjem uvjeta za suradnju i partnerstvo s nevladinim, neprofitnim sektorom, odnosno s udrugama u RH. Ured ima zadaću koordinacije rada ministarstava, središnjih državnih ureda, ureda VRH i državnih upravnih organizacija te tijela uprave na lokalnoj razini, u vezi s praćenjem i unaprjeđenjem suradnje s nevladinim, neprofitnim sektorom u RH. U skladu s Kodeksom pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga, kojeg je Hrvatski sabor usvojio u veljači 2007. godine, Ured radi na poboljšanju standarda za financiranje programa udruga iz državnog proračuna. U provedbi navedenih zadaća Ured usko surađuje sa Savjetom za razvoj civilnog društva, koji je savjetodavno i stručno tijelo VRH. Zadaće Savjeta su, između ostalog, kontinuirano praćenje i analiza javne politike, očitovanja VRH o nacrtima propisa koji se odnose na razvoj civilnoga društva i organiziranje uključivanja organizacija civilnog društva u rasprave, suradnja pri planiranju prioriteta nacionalnih programa dodjele financijskih potpora iz sredstava državnog proračuna projektima i programima organizacija civilnog društva.

Zakonom o Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnoga društva (NN 173/03) osnovana je ova institucija sa svrhom promicanja i razvoja civilnog društva u RH. Ciljevi djelovanja Nacionalne zaklade su, između ostalog, poticanje aktivnoga građanstva, uključenosti i sudjelovanja u razvoju zajednice, izgradnja kapaciteta civilnog društva, povećanje javnog utjecaja i javnosti djelovanja organizacija civilnog društva, kao i povećanje utjecaja civilnog društva u procesima donošenja javne politike. Nacionalna zaklada pruža stručnu i financijsku potporu programima koji potiču održivost neprofitnog sektora, međusektorsku suradnju, građanske inicijative, filantropiju, volonterstvo te unaprjeđenje demokratske institucije društva.

U pogledu stavka 7 upućujemo na čl. 130. ZoZO-a, pod naslovom *Izješćivanje međunarodnih tijela i organizacija*.

Tijela javne vlasti imaju praksu uključivanja predstavnika NVU-a u procese pridruživanja RH Europskoj uniji za pojedina poglavlja. Isto tako predstavnici NVU-a sudjeluju u projektima koje financira Europska unija (CARDS, PHARE i drugi) te u bilateralnim projektima, kao i u povjerenstvima/stručnim radnim skupinama za izradu dokumenata zaštite okoliša.

Primjenjuje se ZOV, članci 117 i 117a. PVD pobliže propisuje sadržaj, oblik i način vođenja vodne dokumentacije, uključujući i pristup podacima i informacijama.

Objasnite kako su provedeni ovi stavci. Posebno opišite:

(a) u pogledu stavka 2, mjere poduzete kako bi se osiguralo da službenici i tijela vlasti pomažu i pružaju potrebne upute;

Odgovor:

Upućujemo na čl. 19. Zakona o državnim službenicima (NN 92/05) pod naslovom *Dužnost pružanja informacija i obrazloženja o upravnim poslovima*.

Sva tijela javne vlasti donijela su odluke o imenovanju službene osobe (ili više njih) mjerodavne za rješavanje ostvarivanja prava na pristup informacijama, uključujući i pružanje pomoći i upućivanje javnosti u vezi s pristupom informacijama, kao i odluke o ustrojavanju kataloga informacija koje posjeduju ili nadziru ili kojima raspolažu, a koji sadrže sistematizirani pregled informacija s opisom sadržaja, namjenom, načinom osiguravanja i vremenom ostvarivanja prava na pristup (čl. 22. ZPPI).

Relevantni su i članci 5. i 14. ZUP-a.

U pogledu stavka 2 upućujemo na Uredbu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj (NN 120/05, dalje UTOOS), čl. 40. Na internetskoj stranici MZOPUG-a postoji veza na državnu mrežu za praćenje kakvoće zraka, na kojoj se mogu vidjeti trenutni podaci kakvoće zraka državne mreže.

Sukladno članku 97. Uredbe o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN 21/07, 150/08, dalje: UGVEOTZ) na internetskoj stranici MZOPUG objavljuje se popis pravnih i fizičkih osoba koje su upisane u Registar postrojenja u kojima se koriste hlapivi organski spojevi.

MZOPUG je u suradnji s Agencijom za zaštitu okoliša (dalje: AZO) pristupilo izradi baze podataka o prometu i kakvoći tekućih naftnih goriva koja se stavljaju na domaće tržište te o objektima za skladištenje i distribuciju tekućih naftnih goriva (benzinske postaje, terminali i skladišta). Dobavljači tekućih naftnih goriva su dužni, temeljem odredbi iz Uredbe o kakvoći tekućih naftnih goriva (NN 53/06, dalje: UKTNG) i Uredbe o tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina (NN 135/06, dalje: UTSZO), dostavljati podatke AZO-u koja ih prikuplja i oblikuje u bazu podataka koja će biti dostupna na internetskim stranicama MZOPUG-a ili AZO-a.

U pogledu stavka 2. službenici Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (dalje: MPRRR) u pravilu pružaju odgovore (informacije) odmah ili što je prije moguće. Stranke u najvećem broju slučajeva traže hitne odgovore na svoja pitanja, a sukladno tekućim obvezama, odgovor na pitanja se dostavlja i prije roka. Za sva pitanja od podnositelja zahtjeva za informacijom koja se čine nerazumna ili preopćenita, službenici MPRRR-a kontaktiraju podnositelja zahtjeva (pisanim ili usmenim putem) i nastoje razjasniti pitanje kako bi stranci pružili adekvatan odgovor.

(b) u pogledu **stavka 3**, mjere poduzete u cilju promicanja obrazovanja i svijesti o okolišu;

Odgovor:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (dalje: MZOŠ) vezano za provedbu čl. 3. stavka 3 Konvencije koji se odnosi na mjere poduzimane u cilju promicanja obrazovanja i svijesti o okolišu u okviru nastavnih planova i programa srednjoškolskih strukovnih škola za određena zanimanja utvrdilo je određenu satnicu vezanu za ekološku izobrazbu učenika. Osim toga u srednjoškolskim strukovnim školama provodi se i educiranje za zvanje ekološkog tehničara.

Na nivou osnovnog školstva, a u cilju provođenja naprijed naznačenih mjera, također se u nastavne planove i programe za osnovne škole unose sadržaji koji se odnose na ostvarivanje odgoja i obrazovanja za okoliš i održivi razvoj, što se implementira kroz rad s učenicima kroz određene nastavne predmete, odnosno ostvarivanjem posebnih programa za koje se škole opredjeljuju po vlastitom izboru (eko-škole, eko-kvizovi, međunarodni i regionalni programi vezani za okoliš).

U okviru predškolskog odgoja i obrazovanja u svim dječjim vrtićima u Republici Hrvatskoj provode se ekološki programi odgojno-obrazovnog rada s djecom predškolske dobi, s time da se u pojedinim dječjim vrtićima provode posebni eko-programi zbog promicanja ekološke svijesti djece, te su oni sastavni dio UNESCO-ovih eko-škola.

Neki javni instituti, kao i neke visokoškolske ustanove sudjeluju putem ugovorenih znanstvenih projekata i programa u istraživanjima vezanim uz zaštitu okoliša i održivi razvoj. Najvećim dijelom to se odnosi na područje prirodnih i biotehničkih znanosti, u nešto manjoj mjeri na biomedicinu i tehničke znanosti, a postoje, doduše u malom broju, i projekti u području društvenih i humanističkih znanosti koji se bave ovom tematikom.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje: FZOEU) je u suradnji sa *Školskom knjigom* tiskao ekološko-edukativne slikovnice *Spasimo Zemlju*. Slikovnice su namijenjene djeci u dobi od pet do deset godina, a u njima se na suvremen način obrađuju ekološke teme vezane za zaštitu vode, zraka i tla, kao i pravilnog gospodarenja otpadom. Slikovnice su dijeljene u vrtićima i nižim razredima osnovne škole te je s učiteljima održan konzultativan sastanak kako bi oni kontinuirano provodili ekološku edukaciju. Kroz emisiju *Zemlja diše* Hrvatskog radija FZOEU je uključen u projekt *Najljepši školski vrtovi* kroz koji se djeca uče kako u svojim školskim vrtovima čuvati prirodnu ljepotu svog kraja. U suradnji s Hrvatskom radiotelevizijom, u emisiji *Eko zona* FZOEU je organizirao eko-kviz te prilikom čega je gledateljima podijelio 6000 štednih žarulja zajedno s prigodnim edukativnim lecima. Pod pokroviteljstvom FZOEU izvodi se i dječja lutkarska predstava *Pismo iz Zelengrada*. Riječ je o zabavnoj i poučnoj bajci o šumskim životinjama koje nastoje spasiti onečišćeni okoliš. FZOEU dvomjesečno objavljuje edukativno-promidžbeno glasilo *Eko reviju* koje se tiska u 5000 primjeraka, a u kojem se uz informacije o aktivnostima FZOEU objavljuju i članci o novostima iz zaštite okoliša i energetike. Časopis se šalje školama, fakultetima, županijama, gradovima i općinama, raznim državnim i stručno-znanstvenim institucijama te tvrtkama koje surađuju s FZOEU.

U svrhu promicanja aktivnosti na zbrinjavanju opasnog otpada napravljena su i dva kraća dokumentarna filma o tijeku sanacije bazena lužnatih voda i crvenog mulja na lokaciji bivše Tvornice glinice u Obrovcu i sanaciji azbestnog otpada koji se nalazio u kavi u Vranjicu na kojoj je sagrađeno nogometno igralište. FZOEU također sufinancira projekt provedbe *on-line* tečajeva iz zaštite okoliša i održivog razvoja te je krajem 2008. godine završena softverska implementacija sustava za e-učenje. Korisnicima, a to mogu biti razne tvrtke i institucije, tečaj pruža mogućnost učinkovite izobrazbe o primjenama načela održivog razvoja u poslovanju.

Tijela javne vlasti u čijoj su nadležnosti pojedine sastavnice okoliša i održivi razvoj kao i FZOEU kontinuirano provode kampanje podizanja svijesti o okolišu. Osmišljavaju se i tiskaju promotivno-edukacijski materijali (slikovnice, plakati, brošure, leci, naljepnice i drugo) te se na TV-u i radiju emitiraju edukativno-promidžbeni spotovi u svrhu popularizacije i informiranja javnosti o sastavnicama okoliša. Tijela javne vlasti obilježavaju datume važne za razvoj svijesti o zaštiti okoliša organiziranjem

manifestacija, posebnim tiskanim izdanjima i dodjelom nagrada pojedincima/studentima/znanstvenicima ili predstavnicima NVU. Isto tako redovno se izdaju mjesečnici iz područja voda, prirode, okoliša i energetske učinkovitosti, a redovno se sufinanciraju i stručni skupovi iz područja okoliša. Državni zavod za zaštitu prirode (dalje: DZZP) izdao je priručnike za inventarizaciju i praćenje biološke raznolikosti s obrascima koji se mogu skinuti s internetskih stranica DZZP-a, a organizirao je i ciljane edukativne akcije.

MZOPUG organiziralo je, u suradnji s Hrvatskim centrom za čistiju proizvodnju, Programom ujedinjenih naroda za okoliš (UNEP) i Srednjoeuropskom inicijativom (CEI), *Regionalnu radionicu o održivoj proizvodnji i potrošnji i obrazovanju za održivi razvoj*. Na radionici su sudjelovali predstavnici državnog i privatnog sektora, NVU-a te stručnjaci iz cijele regije. Jedan od ciljeva radionice bio je podizanje svijesti o važnosti održive proizvodnje i potrošnje kao i obrazovanja o održivom razvoju kao ključnim izazovima društva. Šira javnost je o radionici i zaključcima informirana putem internetskih stranica MZOPUG. Nakon radionice izrađen je CD s *background* dokumentom i prezentacijama s radionice koji je namijenjen za distribuciju.

Na nacionalnim i međunarodnim konferencijama održane su prezentacije kojima se domaća i međunarodna javnost informirala o aktivnostima koje se provode u MZOPUG-u u svrhu podizanja svijesti o važnosti obrazovanja o okolišu i održivom razvoju te o održivoj proizvodnji i potrošnji.

U okviru zimske škole o Europskoj uniji (EU) studentima se predaje o zaštiti okoliša u EU i Hrvatskoj, a o toj temi predavano je i učenicima osnovnih škola u sklopu obilježavanja Dana EU.

AZO promiče svijest o okolišu u široj javnosti kroz sljedeće mehanizme:

- organizira tzv. Dane otvorenih vrata kako bi širu javnost upoznali sa svojim radom,
- organizira razne edukativne akcije povodom značajnih datuma važnih za zaštitu okoliša (predavanja u školama, tribine za građanstvo, organizacija nagradnih natječaja s ekološkim temama za djecu i odrasle...),
- predstavnici AZO-a učestalo nastupaju u medijima s ciljem edukacije javnosti o važnosti zaštite okoliša, ali i prava na pristup informacijama o okolišu.

NVU su također uključene u podizanje svijesti o okolišu kroz provedbu svojih projekata koje MZOPUG svake godine financira. Od ukupnog broja tako financiranih projekta oko 65% su projekti usmjereni ka podizanju svijesti i edukacije za okoliš i održivi razvoj. Predstavnici NVU-a pozivaju se na sudjelovanje i na stručnim skupovima, seminarima i radionicama organiziranim u okviru različitih projekata. Tako je Inspekcija zaštite okoliša MZOPUG-a u cilju promicanja obrazovanja i svijesti o okolišu uključila NVU-e i javnost kroz projekt "Enhanced Environmental Inspection for Enforcement of New Environmental Legislation" (PHARE 2005).

Ministarstvo kulture koje je nadležno za zaštitu prirode sufinancira projekte od NVU koji su iz područja zaštite prirode čime je i ono uključeno u promicanje svijesti o zaštiti prirode i okoliša. Neke stručne NVU uključene su i u postupak izrade strateških dokumenata iz područja zaštite prirode, kao vanjski konzultanti. DZZP surađuje (kao partner) s NVU-ima u provedbi projekata zaštite prirode i promicanju svijesti o zaštiti prirode i okoliša.

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva (dalje: MRRŠVG), Uprava vodne politike i međunarodnih projekata izvješćuje da u cilju promicanja obrazovanja i svijesti o okolišu predstavnici vodnog gospodarstva sudjeluju u televizijskim i radio-emisijama vezano uz teme iz nadležnosti obje uprave, a posebno su aktivni u obilježavanju Dana vode i Dana Dunava prigodnim edukativnim programima, osobito za djecu, kao što su tematski likovni natječaji.

Hrvatske vode, sukladno Planu poslovanja, sufinanciraju NVU-e koje se bave zaštitom voda, a i pokrovitelj su svih stručnih skupova iz područja vodnog gospodarstva, zatim sufinanciraju različite znanstvene projekte Fakulteta svih sveučilišta i drugih znanstvenika i stručnjaka u području voda. Također, redovito se stipendiraju studenti (18) na sva četiri Građevinska fakulteta u RH. U svrhu

informiranja i populariziranja problematike voda i vodnoga gospodarstva izdaje se mjesečnik *Hrvatska vodoprivreda* koji se distribuira na području RH (jedinicama lokalne samouprave, školama, vrtićima ...). Također, izdaje se i stručno-znanstveni časopis *Hrvatske vode*. U podizanju svijesti javnosti o važnosti voda i okoliša posebno se organizira obilježavanje *Međunarodnog dana voda* (22. 3.); *Dana Dunava* (28. 6.) i *Dana Hrvatskih voda* (7. 9.). U tim prigodama dodjeljuju se nagrade Hrvatskih voda za najbolji diplomski rad i najbolji znanstveni rad (magistarski i doktorski).

DZZP promiče svijest o stanju prirode široj javnosti putem organiziranja raznih edukativnih akcija u povodu značajnih datuma u zaštiti prirode i okoliša, izložbe, predavanja u školama, i kroz medijske objave i nastupe.

(c) u pogledu stavka 4, mjere poduzete kako bi se osiguralo da postoji odgovarajuće priznanje i podrška udrugama, organizacijama ili grupama koje promiču zaštitu okoliša;

Odgovor:

MZOPUG i druga tijela javne vlasti u čijoj su nadležnosti sastavnice okoliša redovito uključuju predstavnike NVU-a u radne skupine i na druge načine u izradu nacrtu propisa te u različite projekte koje tijela javne vlasti provode. Financijske potpore daju se i pojedincima ili stručnim institucijama za organizaciju stručnih skupova ili za tiskanje publikacija. Ministarstvo kulture (dalje: MK), Uprava za zaštitu prirode dodjeljuje nagrade za zaštitu prirode *Ivo Horvat* (godišnje i za životno djelo) istaknutim pojedincima i udrugama koji su zaslužni za promicanje zaštite prirode.

Predstavnik MZOPUG, kroz djelovanje u Savjetu za razvoj civilnog društva VRH (osnovan pri Uredu za udruge VRH) tijekom 2008. godine je sudjelovao u izradi *Kodeksa pozitivne prakse savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u oblikovanju javnih politika*. Izrada Kodeksa započela je sredinom 2007. godine, a kontinuirano su je pratile javne rasprave. Priprema novih standarda u savjetovanju sa zainteresiranom javnošću u oblikovanju javnih politika predviđena je Operativnim planom provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, usvojenom na sjednici VRH 1. veljače 2007. godine.

AZO kontinuirano surađuje s udrugama i organizacijama te grupama koje promiču zaštitu okoliša pa ih često javno podupire u njihovim nastojanjima te ih redovito uključuje u svoje aktivnosti i pruža im logističku pomoć kada je potrebno.

MZOŠ objavljuje natječaj za financijske potpore projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih, a jedno od područja aktivnosti je područje P 4: Unaprjeđivanje kvalitete života, životnih vještina i sposobnosti djece i mladih, a unutar toga područja je potpodručje *Promicanje obrazovanja za održivi razvoj*, tako da na taj način MZOŠ daje financijsku potporu udrugama koje promiču kvalitetu života, pa samim time i očuvanje okoliša.

Relevantan je ZOV, čl. 6. te čl. 3. POIJS-a.

U svojstvu Jedinice za provedbu projekata unutar decentraliziranog sustava implementacije projekata i programa financiranih od strane EU, Ured za udruge VRH korisnička je institucija sheme bespovratnih sredstava unutar kojih se provode dva projekta usko vezana uz uspješnost provedbe Konvencije i zakonskog te institucionalnog okvira vezanog uz nju. Udruga Zelena akcija (www.zelena-akcija.hr), koja je korisnica sheme bespovratnih sredstava CARDS 2004, provodi tijekom 2007. i 2008. godine, projekt pod nazivom *Provedba Arhuške konvencije i povećanje kapaciteta NVU-a u nadziranju i provedbi okolišnih politika i dostizanju okolišnih standarda EU u procesu pridruživanja* u partnerstvu s European Environmental Bureau (EEB) iz Bruxellesa. Ciljevi ovog projekta su provesti Konvenciju u Hrvatskoj,

povećati kapacitete NVU-a u nadziranju i provedbi okolišnih politika, poboljšati komunikaciju između EEB i Zelene akcije/Friends of the Earth Croatia, umrežiti se u udruhu EEB, pratiti okolišno zakonodavstvo EU-a, razviti komunikaciju sa stručnjacima EEB-a o okolišnim problemima/pitanjima, kao i komunikaciju s NVU-ima koje se bave zaštitom okoliša i komunikaciju s javnošću, informirati javnost i sudjelovati u procesu *screening* i procesu pregovora, napisati kvalitetan *position paper* o okolišnim problemima u procesu praćenja i provedbi okolišnog *aquis-a*, povećati suradnju s okolišnim udrugama, sa Saborskim odborom za zaštitu okoliša i prostornog uređenja i Vladinim Vijećem za zaštitu okoliša, doprinijeti provedbi Konvencije osnivanjem informacijskog centra za javnost, uključiti udruhu i javnost u proces donošenja odluka po pitanju okoliša u RH i formirati lokalna savjetodavna vijeća za okoliš, omogućiti rasprave u javnosti i uključiti javnost u proces donošenja odluka po pitanjima okoliša i osobito Konvencije kroz različite aktivnosti kao npr. predavanja, radionice, publikacije i konzultacije preko Info centra i Zelenog telefona.

Udruga Zelena Istra (www.zelena-istra.hr), koja je korisnica sheme bespovratnih sredstava CARDS 2004, provodi tijekom 2007. i 2008. godine projekt *Mobilizacija javnosti za sudjelovanje u procedurama procjene utjecaja na okoliš*. U kontekstu pravnog okvira o procjeni utjecaja na okoliš i usklađivanja zakonodavstva na tom području s europskim standardima, omogućavanja učinkovitog sudjelovanja javnosti u procesu odlučivanja, oni koji utječu na okoliš daleko su moćniji od onih koji su pogođeni utjecajem na okoliš. Stoga je Zelena Istra, s 5 udruga za zaštitu okoliša, Sunce, Eko Pan, Franjo Košćec, Zeleni Osijek i Divina Natura pokrenula projekt tijekom kojeg će široj javnosti pružiti informacija o novim propisima, mogućnostima i najboljoj praksi putem publikacija, seminara i info-centra, s ciljem uspostavljanja boljih mehanizama odnosno mogućnosti sudjelovanja javnosti u procedurama procjene utjecaja na okoliš, jer uvođenje samih propisa nije samo po sebi dovoljno za učinkovitost. Među očekivanim rezultatima su bolje razumijevanje i primjena principa sudjelovanja javnosti u procedurama procjene utjecaja na okoliš, veće sudjelovanje javnosti u odlučivanju na lokalnoj razini, veća sposobnost djelovanja udruga za zaštitu okoliša u praćenju provedbe propisa te učinkovitija zaštita okoliša.

Na sjednici održanoj 8. svibnja 2008. VRH je prihvatila Izvješće o dodijeljenim financijskim potporama za projekte i programe organizacija civilnoga društva u 2007. godini (<http://www.uzuvrh.hr/vijest.aspx?pageID=1&newsID=503>). Izvješće se sastoji se od tri dijela: u prvom su prikazane dodijeljene financijske potpore organizacijama civilnoga društva na nacionalnoj razini. Podaci su analizirani prema davatelju financijske potpore te vidu dodjeljivanja potpore, prema području i podkategorijama financiranja, a prikazani su i rezultati ankete vezani uz natječaj o financiranju projekata i programa civilnoga društva. U drugom su dijelu prikazani podaci na razini županija, a u trećem su prikazana dodijeljena financijska sredstva na razini gradova.

Iz Izvješća je vidljivo da je iz državnog proračuna u 2007. godini dodijeljeno 470.192.095,08 kn što je u odnosu na 2006. godinu za 31,59% više. Osim vrlo detaljne analize dodijeljenih potpora po institucijama – davateljima financijskih potpora odnosno po područjima financiranja, Izvješće sadrži i detaljni prikaz rezultata istraživanja o stupnju usklađenosti postupaka provedbe natječaja za dodjelu financijskih potpora u svim institucijama.

Podaci prikupljeni od svih županija i gradova pokazuju da je iz županijskih proračuna dodijeljeno 337.911.036,03 kn, a iz gradskih proračuna 439.330.869,58 kn.

Podaci koje je Ured za udruge prikupio za potrebe ovog izvješća pokazuju da je iz državnog proračuna te iz proračuna županija i gradova u 2007. godini dodijeljeno 1.247.434.000,69 kn za projekte i programe organizacija civilnog društva.

Kao i za prethodne tri godine, iscrpni podaci o svim pojedinačnim dodijeljenim potporama iz državnog proračuna te županijskih i gradskih proračuna, bit će uskoro dostupni u javnoj bazi podataka na internetskim stranicama Ureda za udruge, s informacijama o nazivu organizacije, nazivu i voditelju projekta te iznosu odobrene potpore. Nadalje, izvještaj će skupa s podacima o pojedinačnim potporama biti tiskan i distribuiran zainteresiranoj javnosti, što je dodatni doprinos transparentnosti izvještavanja o dodijeljenim potporama projektima i programima organizacija civilnog društva.

- Pregled dodijeljenih financijskih potpora programima i projektima organizacija civilnoga društva prema području financiranja:

Zaštita i promicanje kulture, kulturnih i povijesnih dobara te očuvanja prirode	153.671.241,07	32,7%
Sport	116.397.645,00	24,8%
Potpورا osobama s posebnim potrebama i socijalno ugroženim skupinama	53.861.150,01	11,5%
Demokratizacija, razvoj civilnog društva i volonterstva, jačanje socijalne kohezije, razvoj filantropije	36.350.305,48	7,7%
Tehnička kultura	23.911.017,89	5,1%
Sudionici i stradalnici Domovinskog rata	19.186.543,80	4,1%
Zaštita i očuvanje zdravlja, psihičkog i tjelesnog integriteta te unapređenje kvalitete života	15.061.201,00	3,2%
Znanstvene i znanstveno stručne udruge	12.533.327,00	2,7%
Prevenција svih oblika ovisnosti i neprihvatljivog ponašanja djece i mladih	11.129.291,04	2,4%
Zaštita i promicanje ljudskih prava	6.626.990,00	1,4%
Turizam	4.365.000,00	0,9%
Potpورا mladima	3.527.100,00	0,7%
Poticanje i afirmacija stvaralaštva djece i mladih u zemlji i inozemstvu	3.495.726,50	0,7%
Zaštita okoliša i održivi razvoj	3.070.500,00	0,6%
Unapređenje života, životnih vještina i sposobnosti djece i mladih	2.406.800,00	0,5%
Studentske udruge	1.663.056,29	0,3%
Potpورا djeci	1.435.000,00	0,3%
Ostalo	1.226.200,00	0,2%
Proces pridruživanja Republike Hrvatske Europskoj uniji	274.000,00	0,1%
Ukupno	470.192.095,08	100%

- Pregled dodijeljenih financijskih potpora programima i projektima organizacija civilnoga društva za područje zaštite okoliša i održivog razvoja:

Promicanje obrazovanja za zaštitu okoliša i održivi razvoj	1.088.000,00	35,4%
Gospodarenje otpadom	860.500,00	28%
Očuvanje posebno vrijednih prostora	635.000,00	20,7%
Unapređivanje kakvoće okoliša i prostora urbanih i ruralnih sredina	195.000,00	6,3%
Zaštita okoliša i prostora	192.000,00	6,3%

Projekti zaštite okoliša i prostora zasnovanih na suradnji različitih partnera	100.000,00	3,3%
Ukupno	3.070.500,00	100%

(d) u pogledu **stavka 7**, mjere poduzete u cilju promicanja načela Konvencije u međunarodnim procesima;

Odgovor:

U pogledu stavka 7. Konvencije upućujemo na čl. 14., st. 2., ZoZO-a.

RH stranka je Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica od 1997. godine (NN, Međunarodni ugovori 6/96) te ima iskustvo u postupcima sukladno navedenoj Konvenciji, a s tim u vezi i s informiranjem i sudjelovanjem javnosti iz susjednih država. Iskustva u promicanju načela ove Konvencije razmjenjuju se, između ostalog, putem bilateralnih i multilateralnih tijela/međunarodnih ugovora u kojima/kojih je RH stranka.

Isto tako, relevantan je Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora (NN 92/08) poglavlja 4.1. i 9. Nadalje, u pogledu stavka 7. javnost se redovito informira putem internetskih stranica tijela javne vlasti i/ili putem javnih glasila o aktivnostima i sudjelovanjima predstavnika tijela javne vlasti na sastancima stranaka međunarodnih sporazuma iz područja zaštite prirode, očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i općenito sastavnica okoliša te o rezultatima tih sastanaka. Isto tako javnost se redovito informira o aktivnostima koje direktno doprinose provedbi međunarodnih sporazuma, kao što su primjeri zapljene i povrataka ilegalnih pošiljki stranih strogo zaštićenih vrsta u zemlje njihova porijekla u suradnji s nadležnim uprava za CITES tih zemalja.

(e) u pogledu **stavka 8**, mjere poduzete kako bi se osiguralo da osobe koje ostvaruju svoja prava sukladno Konvenciji ne budu kažnjene, gonjene ili uznemiravane.

Odgovor:

Ovo je pravo osigurano kroz ustavno načelo zakonitosti iz čl. 16. Ustava RH te načela prava na žalbu iz čl. 18. Ustava RH.

Opišite sve **prepreke** na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 3 navedenih iznad.

Odgovor:

Jedna od općih primjedbi od NVU je da zbog nedostatnih financijskih sredstava ponekad ne mogu sudjelovati na sastancima koji se održavaju izvan njihove središnjice. Također se žale da prekasno dobiju obavijest o sastancima pa se ne stignu organizirati i kvalitetno pripremiti za određene teme sastanka.

Problemi po stavkama:

(a) Prepreka za učinkovito provođenje stavka 2 članka 3. je nedovoljan broj službenika s obzirom da iz godine u godinu raste broj zahtjeva za informacijama o okolišu te je povećan obujam tih poslova.

Posljedično kvaliteta pružene informacije nije uvijek prihvatljiva na što upozoravaju NVU.

(b) NVU smatraju da bi se u visokoškolskom, studentskom obrazovanju trebalo više raditi na promicanju svijesti o okolišu. Tako bi trebalo uvesti i provoditi kolegije kao što su to *Ekonomija i okoliš* i *Pravo okoliša*.

(c) NVU smatraju da kriteriji za dodjelu sredstava kao i postupak odlučivanja o dodjeli potpora nisu dovoljno jasni. Također su primijetili da udruge kojima su projektni prijedlozi prihvaćeni ili odbijeni ne primaju nikakvu informaciju o razlogu prihvaćanja odnosno odbijanja potpore.

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni općih odredbi Konvencije.

Odgovor:

Nizozemska Vlada je financirala projekt *Provedba zahtjeva okolišnog acquis-a u vezi s pristupom informacijama o okolišu i sudjelovanjem javnosti kod izdavanja odobrenja vezano za okoliš* (siječanj 2006. - listopad 2008. godine) kojega je provodio MZOPUG. Projekt se bavio prvim i drugim dijelom (stupom) Konvencije, odnosno EU direktivama o pravu na pristup informacijama o okolišu i sudjelovanju javnosti u pitanjima okoliša. Glede trećeg stupa Konvencije on još nije prenešen u EU zakonodavstvo, odnosno nije usvojena EU direktiva u vezi s pristupom pravosuđu. U okviru toga projekta održano je nekoliko seminara u četiri županije. Svrha seminara bila je ojačati sposobnost službenika na lokalnoj i regionalnoj razini u vezi s pristupom informacijama o okolišu i sudjelovanjem javnosti u pitanjima okoliša. U okviru projekta izrađeni su i priručnici za primjenu odredaba prva dva dijela Konvencije, odnosno EU Direktive 2003/35/EZ i EU Direktive 2003/4/EZ. Priručnici su objavljeni na internetskim stranicama MZOPUG-a, a namijenjeni su službenicima na središnjoj, regionalnoj i lokalnoj razini, koji rade na poslovima informiranja javnosti o okolišu i sudjelovanja javnosti u pitanjima okoliša, kao i NVU i zainteresiranoj javnosti koja se želi uputiti u mogućnosti informiranja i sudjelovanja u donošenju odluka vezano za pitanja okoliša.

U okviru Dunavskog regionalnog projekta *Jačanje pristupa informacijama i sudjelovanje javnosti u odlučivanju o okolišu* kojega je financirao UNDP/GEF, a provodio REC zajedno s predstavnicima MZOPUG-a, Ministarstva vodnog gospodarstva, Hrvatskih voda i AZO-a te više NVU-a, izrađen je *Priručnik o načinu postupanja sa zahtjevom za informacijom* kao pomoć državnim službenicima za pravilno postupanje sa zahtjevom za informacijom. Priručnik predstavlja sažetak relevantnih odredbi ZPPI-a i ZUP-a. U okviru projekta održano je i nekoliko radionica u svrhu edukacije državnih službenika, ali i predstavnika nevladinog sektora i šire javnosti o samoj Konvenciji, pravima i obvezama sudionika, pravilnom oblikovanju zahtjeva radi uspješnog ostvarivanja cilja Konvencije. Pored navedenog priručnika izrađena je i brošura za javnost i NVU-e kako bi ih se uputilo kako mogu dobiti informacije o okolišu. Obje publikacije distribuirane su NVU-ima, kao i tijelima javne vlasti na središnjoj regionalnoj i lokalnoj razini u čijoj je nadležnosti zaštita okoliša.

U 2007. godini, MZOPUG, Uprava za gospodarenje okolišem – Odjel za zaštitu atmosfere, preveo je, tiskao i distribuirao vodič za carinske djelatnike *Sprječavanje nezakonite trgovine tvarima koje oštećuju ozonski sloj*. Vodič je namijenjen prvenstveno djelatnicima Ministarstva financija – Carinske uprave, kako bi se upoznali s mogućim načinima za prepoznavanje pokušaja nezakonitog uvoza tvari koje oštećuju ozonski sloj. Tiskan je i edukativni strip *Ozzy Ozone branitelj našeg planeta* radi podizanja razine svijesti o važnosti zaštite ozonskog sloja i njegovom značaju za ljudsko zdravlje. Ovaj strip je distribuiran svim Eko-školama i svim osnovnim školama na području RH, dječjim vrtićima, knjižnicama itd. Izrađena su i dva edukativna spota na temu zaštite ozonskog sloja i sprječavanja klimatskih promjena koji su emitirani na televizijskim postajama krajem 2007. godine. Obilježen je Međunarodni dan zaštite ozonskog sloja (16. rujna) oglašavanjem na prigodnim jumbo-plakatima koji su bili postavljeni na 20 lokacija u RH te intervjuima na radijskim postajama, TV-u i objavom prigodnih članaka u novinama. U 2008. godini tiskan je i distribuiran novi nastavak Stripa pod nazivom *Ozzy obilazi otoke* s temom zaštite ozonskog sloja i sprječavanja klimatskih promjena. U tijeku je distribucija stripa ciljanim skupinama (Eko-škole, osnovne škole). Povodom obilježavanja 16. rujna – dana zaštite ozonskog sloja, sinkronizirana su dva spota o zaštiti ozonskog sloja te su istoga dana emitirani u programima više televizijskih postaja. Nastavljena je akcija obavješćivanja o važnosti zaštite ozonskog sloja putem jumbo-plakata. U časopisu *EGE-energetika*,

gospodarstvo, ekologija, etika (broj 1, 2008. godina) objavljen je članak *Provedba Montrealskog protokola u Hrvatskoj*. Tiskan je i letak *Svatko može učiniti nešto za spas ozonskog omotača*.

U okviru provedbe projekta Europske komisije LIFE-Treće zemlje *Osposobljavanje za provedbu Okvirne konvencije UN-a o promjeni klime i Kyotskog protokola u RH* Hrvatski centar *Znanje za okoliš* u siječnju 2007. publicirao je brošuru *Kap preko ruba čaše, Klimatske promjene – svijet i Hrvatska*, s popratnim CD-om koji sadrži elektroničku verziju brošure i metodički oblikovan obrazovni materijal. Proizveden je i dokumentarni film o klimatskim promjenama i globalnom zatopljenju iz hrvatske perspektive, koji je u obliku 20-minutnog video zapisa dostupan na DVD-u. Održano je 13 seminara za učitelje i profesore geografije, biologije i kemije, kao i za udruge civilnog društva u 9 županija, s odazivom od više od 50 sudionika po seminaru. Sudionicima ovih seminara, kao i institucijama i knjižnicama u većim mjestima diljem Hrvatske podijeljeno je više od 1400 primjeraka brošure.

Tiskana je i brošura izrađena u suradnji MZOPUG, FZOEU, MinGORP-a, UNDP-a *Prihvatite izazov težak jednu tonu* sa savjetima kako svakodnevno možemo pridonijeti smanjenju emisija CO₂ i ublažavanju klimatskih promjena, a brošura *Klimatske promjene – školski vodič*, prevedena je i izdana s ciljem poticanja mladih u očuvanju klime i širenje znanja o klimatskim promjenama te distribuirana osnovnim i srednjim školama u cijeloj Hrvatskoj.

Letak *Odluka je na tebi* izrađen u svrhu senzibiliziranja mladih školskog uzrasta za tematiku gospodarenja otpadom, distribuiran je osnovnim i srednjim školama u cijeloj Hrvatskoj.

Prevedena je i za tisak pripremljena brošura *Održiva potrošnja i proizvodnja*.

MZOPU i FZOEU su na televiziji emitirali edukativno-promidžbeni spot o ublažavanju klimatskih promjena pod naslovom *Mijenjajmo sebe, a ne klimu*. Povodom Dana planeta Zemlje u dnevnim novinama je umetnut edukativan letak, a na televiziji je emitiran prigodni spot o potrebi zaštite i očuvanja okoliša.

Službenici MZOPUG-a sudjelovali su u radu okruglih stolova i na tribinama te održali sljedeća predavanja za javnost:

Okrugli stol: „Jesmo li spremni za globalno zatopljenje?“ Centar za kulturu i obrazovanje „Susedgrad“ (Zagreb, 25. travnja 2007.);

Predavanje: „Klimatske promjene“ (Rijeka, 5. lipnja 2007.)

Predavanje: „Globalno zatopljenje i gospodarstvo“ (Bjelovar, 3. travnja 2007.);

Predavanje: „Klimatske promjene i budućnost“ (Ravna Gora, 27. travnja 2007.);

Predavanje na Festivalu znanosti 2007: „Izazovi klimatskih promjena-svijet i Hrvatska“ (Zagreb, 28. travnja 2007.)

Predavanje: „Provedba Montrealskog protokola u RH“ (Zadar, „Prvi klima forum“ 26. - 27. rujna 2007.)

Predavanje: „Zaštita atmosfere“ (Zagreb, 10. lipnja 2008.)

Sektor za atmosferu, more i tlo u razdoblju od lipnja 2007. do listopada 2008. redovito je mjesečno objavljivao informativne članke u časopisu „National Geographic Hrvatska“ o sljedećim temama: klimatske promjene, zaštita ozonskog sloja, kakvoća zraka, emisije u zrak, proizvodnja i korištenje fosilnih goriva i biogoriva te zaštita morskog okoliša Hrvatske.

MZOPUG je objavilo na svojim internetskim stranicama *Upute serviserima za izdavanje dozvole i upis u Registar pravnih i fizičkih osoba koje se bave djelatnošću uvoza/izvoza i stavljanja u promet kontroliranih i zamjenskih tvari, servisiranja, prikupljanja, obnavljanja i uporabe tih tvari*, kako bi se omogućilo serviserima da dostave kompletnu dokumentaciju za izdavanje dozvole i upis u Registar i skratilo vrijeme potrebno za izdavanje istih.

Pored toga, svakodnevno se zaprimaju upiti pravnih i fizičkih osoba putem telefona, elektroničke pošte ili pisanim putem, na koje se dostavljaju odgovori.

Od 2002. godine MZOPUG svake godine tiska informativnu dvojezičnu brošuru i kartu o kakvoći mora na plažama hrvatskog Jadrana u nakladi od 1000 primjeraka. Brošura i karta se bave tekućom sezonom kupanja, a namijenjene su hotelijerskim i turističkim poduzećima za distribuciju na domaćim i međunarodnim turističkim sajmovima, a u cilju promocije hrvatskog turizma, čistog priobalja i visoke kakvoće mora za kupanje.

AZO je u 2007. i 2008. godini tiskala i distribuirala sljedeće publikacije:

Letak „For better waste management“ (550 kom);

Letak „Landfill inventory“ (550 kom);

Pregled podataka iz Registra dozvola i očevidnika 2007. – Izvješće (120 kom);

Prateći listovi za opasni otpad – Izvješće za 2005. (120 kom);

Katastar otpada – Izvješće za 2005. (150 kom);

Godišnje izvješće 2006. (1.100 kom);

Brošura „Okoliš na dlanu I“ 2007. (1.500 kom);

Letak „Klimatske promjene – gorući problem današnjice“ tiskan u povodu Svjetskog dana zaštite okoliša 2007. (550 kom);

Brošura „Pritisci na zaštićena područja“ (540 kom);

Letak „KEO vode/more“ (550 kom);

Letak „Baza podataka istraženosti biološke raznolikosti u zaštićenim područjima“ (550 kom);

Izvješće o kakvoći zraka Državne mreže za trajno praćenje kakvoće zraka u RH za 2005. godinu (150 kom);

Izvješće o stanju okoliša u RH (1 000 kom);

Izvješće o dostupnosti informacija o okolišu u RH i usuglašenosti s potrebama EEA / *Assesment Report on availability of Environmental information and gaps with regard to EEA needs* (300 kom);

Naglasci iz Izvješća o stanju okoliša u Republici Hrvatskoj / 2007 / *State of the Environment Report Highlights* (500 kom);

Izvješće „Katalog Informacijski sustav zaštite okoliša 2007“ (300 komada);

Letak „Baza podataka o zaštićenim vrstama“ (500 komada);

Brošura „Okoliš na dlanu I – 2008“ (1.500 komada);

Brošura „The Environment in Your Pocket I – 2008“ (500 komada);

Izvješće o radu 2004.-2007. (500 komada);

Letak „Dozvole za gospodarenje otpadom“ (500 komada);

Izvješće „Pregled podataka iz Registra dozvola i očevidnika 2008.“ (200 komada);

Izvješće „Katalog Informacijski sustav zaštite okoliša 2008.“ (500 komada).

DZZP u sklopu PHARE projekta *Institucionalno jačanje i provedba ekološke mreže Natura 2000 u Hrvatskoj* provodi i javnu kampanju kako bi se podigla svijest i razumijevanje potreba vezanih uz primjenu EU direktiva (kroz publikacije, radionice, internetsku stranicu, medije). Natura 2000 je predstavljena kroz niz radionica s različitim interesnim skupinama diljem Hrvatske. Tiskani su mnogi informativni materijali – letci, brošure, uspostavljena je internetska stranica informativnog sadržaja, koja služi kao mjesto za konzultaciju uz pomoć formulara i interaktivne karte.

DZZP je 2007. i 2008. godine tiskao i/ili objavio na svojim internet stranicama sljedeće publikacije:

Izvješće o stanju prirode 2000. – 2007. godine

Crvena knjiga gljiva

Crvena knjiga vretenaca

Crvena knjiga morskih riba

Biološka raznolikost Hrvatske- Priručnici za inventarizaciju i praćenje stanja flore, staništa, morskih staništa, faune, vodozemaca i gmazova, šišmiša i slatkovodnih riba

Brošuru „Biološka raznolikost Hrvatske“

Brošuru „Zaštićena geobaština Hrvatske“

Brošuru „Ekološka mreža na području Velebita“
Brošuru „Ekološka mreža duž rijeke Save“
NATURA 2000 – serija letaka i brošura
NATURA 2000 u Hrvatskoj
NATURA i poljoprivreda
NATURA i šumarstvo
NATURA i procjena utjecaja na okoliš
Izvešće o stanju populacije vuka
Bilten Očuvanje velikih zvjeri u Hrvatskoj br. 1.,2. i 3.
Biološka raznolikost

Navedite važne adrese web stranica, ukoliko su dostupne:

www.vlada.hr Vlada Republike Hrvatske
www.mzopu.hr Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG)
www.ifenel.hr Inspection for Enforcement of New Environmental Legislation
www.uprava.hr Središnji državni ured za upravu (SDUU)
www.pravosudje.hr Ministarstvo pravosuđa
www.azo.hr Agencija za zaštitu okoliša (AZO)
www.fzoeu.hr Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost (FZOEU)
www.min-kulture.hr Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu prirode (MK-UZP)
www.dzzp.hr Državni zavod za zaštitu prirode (DZZP)
www.mingorp.hr Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGORP)
www.mzos.hr Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa (MZOŠ)
www.mrrsvg.hr Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Uprava vodne politike i međunarodnih projekata (MRRŠVG – UVPMP)
www.voda.hr Hrvatske vode (HV)
www.mzss.hr Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi (MZSS)
www.mps.hr Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (MPRRR)
www.uzuvrh.hr Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske (UU VRH)
www.narodne-novine.nn.hr Službena internetska stranica »Narodnih novina«

Članak 4.

Navedite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se provode odredbe o pristupu informacijama o okolišu u članku 4.

Odgovor:

ZoZO-om, UISJ-om te ZPPI-jem uređuju se pitanja pristupa informacijama o okolišu iz čl. 4. Konvencije. Pored ovih propisa u vezi pristupa informacijama o okolišu primjenjuju se i ZUP, ZOV, PVD te POIJS . Čl. 1. ZoZO-a propisuje *Predmet Zakona* pa tako između ostalog i osiguranje pristupa informacijama o okolišu, a člankom 16. stavkom 1, propisano je načelo pristupa informacijama o okolišu.

Zakon o zaštiti zraka (dalje: ZZZ) (NN 178/04, 60/08) određuje da su središnja tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe koje imaju javne ovlasti, dužne pravodobno i bez naknade osigurati podatke iz svoje nadležnosti te druge podatke koji su potrebni za vođenje informacijskog sustava o kakvoći zraka i za izradu Plana, Programa i Izvješća. Planovi, Programi i Izvješća objavljuju se u NN ili u službenom glasilu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Čl. 30 Uredbe o kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama (NN 142/08) upućuje da se pristup informacijama i sudjelovanje javnosti vezano za djelokrug Uredbe provodi sukladno posebnom propisu koji propisuje pristup informacijama i sudjelovanje javnosti.

Upućujemo i na čl. 8., 9., 12., 15., 18., 21., 25. i 35. Uredbe o provedbi fleksibilnih mehanizama Kyotskog protokola (NN 142/08).

Objasnite kako je proveden svaki stavak članka 4.

Opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

Važne definicije iz čl. 2. Konvencije prenijete su čl. 3. ZoZO-a točke 53., 7. 13. i 60., a čl. 132. dodatno pojašnjava dane definicije. Upućujemo i na ZPPI, čl. 3.

Vezano na čl. 3., st. 9. Konvencije, to je pitanje riješeno ustavnim principom jednakopravnosti građana. Također, ovaj je kriterij osiguran i putem čl. 6. ZPPI-ja, koji navodi kako pravo na pristup informacijama pripada svim ovlaštenicima na jednak način i pod jednakim uvjetima i da su oni ravnopravni u njegovom ostvarivanju. Kako ZoZO u smislu sudjelovanja javnosti ne pravi razliku između javnosti i zainteresirane javnosti, ovaj je princip potvrđen.

Sukladno čl. 3. točki 1. POIJS *javnost* je jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, njihove udruge, organizacije ili grupacije, sukladno posebnim propisima i praksi.

Također, i posebno, opišite:

(a) u pogledu stavka 1, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:

(i) svatko ima pristup informacijama bez obveze navođenja interesa;

Odgovor:

U pogledu stavka 1., čl. 4. Konvencije upućujemo na ZoZO, čl. 131. te na ZPPI, čl. 6. i čl. 11., st. 4.

(ii) se dostave kopije predmetne dokumentacije koja sadrži ili se sastoji od zatražene informacij;

(iii) se informacije dostave u traženom obliku;

Odgovor:

Upućujemo na ZPPI, čl. 10. te na čl. 134., st. 4. ZoZO-a, kao i na PVD čl. 22. kojim je propisan pristup podacima i informacijama u vodnoj dokumentaciji.

Obrazac Zahtjeva za pristup informacijama, propisan Pravilnikom o ustroju, sadržaju i načinu vođenja službenog upisnika o ostvarivanju prava na pristup informacijama (NN 137/04) pruža podnositelju zahtjeva izbor od četiri načina na koje može pristupiti informaciji: neposredno pružanje informacije (usmenim putem), uvid u dokumente i pravljenje preslika dokumenata koji sadrže traženu informaciju, dostavljanje preslika dokumenta koji sadrži traženu informaciju i na drugi način (upisuje podnositelj zahtjeva).

b) Mjere poduzete kako bi se osiguralo da se poštuju vremenski rokovi predviđeni stavkom 2;

Odgovor:

Relevantan je čl. 134., stavci 2. i 3. ZoZO-a, te čl. 12., 14. i 15.(3) ZPPI-ja.

- (c) u pogledu stavaka 3 i 4, mjere poduzete u cilju:*
(i) osiguranja izuzeća od zahtjeva;
(ii) osiguranja primjene testa javnog interesa s kraja stavka 4;

Odgovor:

U pogledu navedenih mjera upućujemo na ZoZO, čl. 135. U postupku ostvarivanja prava na pristup informacijama na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ZUP-a (čl. 9. ZPPI-ja). Primjenjuje se i čl. 8. ZPPI-ja, kao i čl. 26. PVD-a.

- (d) u pogledu stavka 5, mjere poduzete kako bi se osiguralo da tijelo vlasti koje ne posjeduje zatražene informacije o okolišu poduzme potrebne korake;*

Odgovor:

U pogledu stavka 5 primjenjuje se čl. 13. ZPPI-ja. Pored toga u postupku ostvarivanja prava na pristup informacijama na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ZUP-a (čl. 9. ZPPI-ja)

- (e) u pogledu stavka 6, mjere poduzete kako bi se osiguralo da se primijeni uvjet da se informacije filtriraju i učine dostupnima;*

Odgovor:

Relevantan je čl. 8. st. 4. ZPPI-j.

- (f) u pogledu stavka 7, mjere poduzete kako bi se osiguralo da se odbijanje odvija u roku i u skladu s ostalim uvjetima vezanim uz odbijanje zahtjeva;*

Odgovor:

U pogledu stavka 7 upućujemo na ZPPI, čl. 15., st. 2.

- (g) u pogledu stavka 8, mjere poduzete kako bi se osiguralo da se drži uvjeta za naplaćivanje.*

Odgovor:

Primjenjuje se ZPPI, čl. 19. Na temelju ZPPI-ja i Odluke o ustrojavanju kataloga informacija MZOPUG, ovlaštenik je za pravljenje preslika traženih dokumenata dužan platiti naknadu u iznosu od 1 kune po stranici ukoliko je broj preslika veći od 3 stranice.

U slučajevima kada postoje stvarni materijalni troškovi pri obradi i dostavi traženih podataka (poput cijene izrade preslika, pohrane na elektronske medije i sl.) AZO prethodno obavijesti podnositelja zahtjeva o naplati navedenih troškova te podnosi račun (uplate se vrše u Državni proračun RH). AZO je od početka 2006. godine do polovice 2008. godine izdala računa u vrijednosti oko 6.500,00 kuna (realni materijalni troškovi + troškovi poštarine).

Opišite sve prepreke na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 4.

Odgovor:

NVU ukazuju na problem da tijela javne vlasti, a naročito one lokalne ne objavljuju sve potrebne i obavezne informacije na svojim internetskim stranicama. NVU također upozoravaju da ima slučajeva kada su dobili nepotpune dokumente i odgovore, a bilo je i slučajeva da nikad nisu dobili tražene dokumente.

Također neka tijela javne vlasti još nemaju katalog informacija kao ni službenika za informiranje što otežava provođenje članka 4.

*Navedite dodatne informacije o **praktičnoj primjeni odredbi o pristupu informacijama**, npr. postoje li statistike o broju zahtjeva, broju odbijenih zahtjeva i razloge za njih?*

Odgovor:

Tijela javne vlasti u pravilu daju informacije u skladu sa svojim katalogima informacija, prema ZPPI-ju, koji se objavljuju na njihovim internetskim stranicama. Službenici tijela javne vlasti u pravilu pružaju odgovore (informacije) odmah ili što je prije moguće. Stranke u najvećem broju slučajeva traže hitne odgovore na svoja pitanja, a sukladno tekućim obvezama, dostavlja se odgovor na pitanja i prije roka. Službenici ministarstva u pravilu pružaju odgovore (informacije) odmah ili što je prije moguće. Stranke u najvećem broju slučajeva traže hitne odgovore na svoja pitanja, a sukladno tekućim obvezama, dostavlja se odgovor na pitanja i prije roka. Za sva pitanja od podnositelja zahtjeva za informacijom koja se čine nerazumna ili preopćenita, službenici u tijelima javne vlasti kontaktiraju podnositelja zahtjeva (pisanim ili usmenim putem) i nastoje razjasniti pitanje kako bi stranci pružili adekvatan odgovor. Statistika zaprimljenih zahtjeva vodi se u posebnom elektroničkom upisniku.

Prema glasnogovorničkom uredu, MZOPUG je u 2007. i 2008. godini prosječno zaprimio četrdesetak zahtjeva koji se odnose na temu okoliša. Izvješće o zaprimljenim zahtjevima izrađuje se jednom godišnje i dostavlja se SDUU-u. U smislu provedbe ZPPI-ja MZOPUG je poduzelo sve radnje koje su propisane:

- imenovan je službenik za informiranje
- ustrojen je katalog informacija
- zahtjevi se posebno vode u elektroničkom upisniku
- sve informacije vezane uz djelokrug rada MZOPUG-a redovito se objavljuju na internetskoj stranici

AZO vodi godišnje statistike o broju zahtjeva, kao i kompletnu analitiku tražitelja zahtjeva te se izvješće o tome, pored SDUU, predstavlja i široj javnosti. Tijekom 2006. godine zaprimljeno je 138 zahtjeva, u 2007. godini 292 zahtjeva, a u 2008. godini 525 zahtjeva.

Prema članku 25. ZPPI-ja sva tijela javne vlasti dužna su do 31. siječnja SDUU dostaviti izvješće o provedbi ZPPI-ja za prethodnu godinu na temelju podataka sadržanih u katalogu informacija. Ministarstvo nadležno za poslove opće uprave (SDUU) podnosi objedinjeno izvješće o provedbi ZPPI-ja VRH-u najkasnije do 28. veljače za prethodnu godinu, a VRH je dužna podnijeti izvješće o provedbi ZPPI-ja Hrvatskom saboru radi prihvaćanja najkasnije do 31. ožujka za prethodnu godinu. To se izvješće nakon prihvaćanja objavljuje u NN. U tim izvješćima iskazuju se statistički podaci o broju ukupno zaprimljenih zahtjeva, broju prihvaćenih zahtjeva, broju odbijenih zahtjeva, broju neriješenih zahtjeva kao i broju zahtjeva ustupljenih nadležnim tijelima. Također se iskazuju podaci po tijelima javne vlasti i obrađuju konkretni primjeri rješenja kojima su zahtjevi prihvaćeni ili odbijeni.

U okviru projekta, kojega je financirala nizozemska Vlada *Provedba zahtjeva okolišnog acquis-a u vezi s pristupom informacijama i sudjelovanjem javnosti u postupcima izdavanja odobrenja u vezi s okolišem* izrađena su dva priručnika o informiranju javnosti o okolišu i sudjelovanju javnosti u pitanjima okoliša, koji su dostupni na internetskim stranicama MZOPUG.

U pogledu stavka 1. točke (ii) i (iii), mjere poduzete kako bi se osiguralo da se dostave preslike predmetne dokumentacije koja sadrži ili se sastoji od zatražene informacije, inspekcija zaštite okoliša odredila je dane u mjesecu (svaki 1. i 3. ponedjeljak u mjesecu) kada dežurni inspektori primaju stranke i pružaju informacije na upite.

MZSS u 2007. godini je primilo 23 zahtjeva za ostvarivanje prava na pristup informacijama. Od 23 zahtjeva 12 ih je prihvaćeno, 1 je zahtjev odbijen, 2 su ustupljena, a 8 zahtjeva nije riješeno. Izvješće o provedbi ZPPI-ja dostupno je na službenim internetskim stranicama SDUU-a www.uprava.hr.

Navedite važne adrese web stranica, ukoliko su dostupne:

Odgovor:

Iste kao one navedene za članak 3. Konvencije

Članak 5.

Navedite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se provode odredbe o prikupljanju i razdiobi informacija o okolišu iz članka 5.

Objasnite kako je proveden svaki stavak članka 5. Opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

Važne definicije iz čl. 2. i uvjeti nediskriminacije iz čl. 3., stavka 9. navedeni su u odgovoru za čl. 4.

U svrhu prikupljanja informacija o okolišu relevantne su odredbe iz čl. 126. – 129. ZoZO-a te UISJ i Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (NN 35/08). AZO osigurava provedbu čl. 5. Konvencije na temelju odredbi ZoZO, UOAZO te UISZO.

Nediskriminacija proizlazi iz same definicije, »Ovlaštenik prava na informaciju« je svaka domaća ili strana fizička ili pravna osoba koja zahtijeva pristup informaciji, a treba napomenuti da je ovaj pojam jednoznačno prihvaćen u ZPPI-ju, PVD-u te POIJS-u.

Primjenjuje se i ZPPI, čl. 4. i 5.

U pogledu st. 2 primjenjuje se UTOOS (NN 120/05) čl. 19., 29., 31. i 40., a relevantan je i čl. 28. Uredbe o praćenju emisija stakleničkih plinova u RH (NN 1/07), kao i čl. 35. Uredbe o provedbi fleksibilnih mehanizama Kyotskog protokola (NN 142/08) te čl. 30. Uredbe o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama (NN 141/08)

Također, i posebno, opišite:

(a) u pogledu stavka 1, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:

(i) tijela vlasti posjeduju I dopunjuju informacije o okolišu;

(ii) postoji odgovarajući dotok informacija tijelima vlasti;

(iii) se u slučaju opasnosti informacije odmah i bez odlaganja razdijeliti;

Odgovor:

U pogledu stavka 1. primjenjuje se ZoZO, čl. 133.

Relevantan je i ZZZ, čl. 9.a, 17., 20., 24., 25., 26. (vezano za čl. 70. ZozO-a) i čl. 29. Sukladno ZZZ-u propisane su obveze inspekcije i kaznene odredbe ukoliko ne postoji odgovarajući dotok informacija tijelima vlasti.

Primjenjuje se i Pravilnik o praćenju kakvoće zraka (NN 155/05), čl. 20., Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05), čl. 10., Uredba o kritičnim razinama onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05), čl. 8., 9. i 10.

Upućujemo i na Pravilnik o praćenju emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN 1/06, čl. 26., 27, 28. i 29., na Pravilnik o izdavanju dozvole ili suglasnosti za obavljanje djelatnosti praćenja kakvoće zraka i praćenja emisija u zrak iz stacionarnih izvora (NN 79/06), članke 1., 7. i 13., na Uredbu o graničnim vrijednostima emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora (NN 21/07, 150/08), glava VI., čl. 97. i 101., na Uredbu o kakvoći biogoriva (NN 141/05), čl. 11., 12., 13., 16., 17. i 18., na Uredbu o tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina (NN 135/06), čl. 20., na Uredbu o kakvoći tekućih naftnih goriva (NN 53/06), čl.: 22., 24., 25. i 30. te na Pravilnik o razmjeni informacija o podacima iz mreža za trajno praćenje kakvoće zraka (NN 135/06), čl. 1., 2., 4., 6. i 8.

Relevantne su i Uredba o graničnim vrijednostima sadržaja hlapivih organskih spojeva u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila (NN 94/07), članci 14. i 15., Uredba o emisijskim kvotama za određene onečišćujuće tvari u RH (NN 141/08), čl. 11. i 12.,

Primjenjuje se i Uredba o kakvoći mora za kupanje (NN 73/08), čl.: 9., st. 2., alineja 7., čl. 10., st. 2., alineja 5., 26., 32., 33., 35. i 36.

U pogledu ovoga stavka, Uprava za inspekcijske poslove izrađuje godišnje izvješće o radu i postupanju inspektora zaštite okoliša, kao i izvješća o pojedinim nadzorima inspektora.

Učinkovitiji protok informacija i usklađivanje podataka osigurat će se putem Programa Informacijskog sustava zaštite okoliša, koji upravo dovršava AZO, a koji se ustrojava i radit će sukladno UISZO čl. 2., 7., 8. i 9.. Primjenjuje se i ZoZO, čl. 128. st. 2. i 3.

Primjenjuje se i PVD, čl. 1. i 5.

ZOV u čl. 79. propisuje se da je, ako je uslijed iznenadnog slučaja, kvara ili iz drugih razloga nastala opasnost od onečišćenja voda, pravna, odnosno fizička osoba u vezi sa čijim je djelovanjem ili propustom takva opasnost nastala, dužna je bez odgađanja o tome izvijestiti najbližu policijsku upravu. Svaka osoba koja primijeti da je došlo do onečišćenja voda ili da postoji opasnost nastanka onečišćenja, dužna je o tome izvijestiti najbližu policijsku upravu. Policijska uprava će o nastalom onečišćenju odnosno opasnosti od onečišćenja voda izvijestiti najbližega županijskoga vodopravnog inspektora, odnosno najbližu organizacijsku jedinicu Hrvatskih voda. Hrvatske vode ili druga pravna osoba određena planom za zaštitu voda dužna je neposredno po saznanju o onečišćenju voda ili nastanku opasnosti od onečišćenja poduzeti mjere za njihovo sprečavanje, odnosno otklanjanje. Hrvatske vode su nadležne za prikupljanje podataka i ocjenu kakvoće površinskih i podzemnih voda i teritorijalnog mora pod utjecajem onečišćenja s kopna. Na temelju prikupljenih podataka izrađuje se godišnji izvještaj o kakvoći voda u RH koji se dostavlja ministarstvu nadležnom za vodno gospodarstvo i drugim nadležnim tijelima/institucijama (npr. MZOPUG-u). Također, podaci se koriste i za izvještavanje u skladu s obvezama iz važećih međunarodnih konvencija i ugovora o vodnogospodarskoj suradnji. Na pisani zahtjev, a uz odobrenje generalnog direktora Hrvatskih voda, dostavljaju se i drugim zainteresiranim stranama bez naknade. Neki podaci/godišnja izvješća dostupni su na internetskim stranicama Hrvatskih voda. Hrvatske vode prikupljaju podatke i pripremaju izvještaje o izvanrednim i iznenadnim zagađenjima. Sva dokumentacija, godišnji izvještaji i podaci o zagađenjima mogu se dobiti na uvid. Kopije izvješća i podaci dostupni su na pismeni zahtjev, a uz odobrenje generalnog direktora Hrvatskih voda. U obavljanju djelatnosti obrane od poplava svakodnevno se javnost obavještava o vodostajima rijeka te o eventualnim prijetećim poplavama i to što putem mjernih uređaja, a što putem organizirane vodočuvarske službe koja obavlja 24-satni nadzor nad objektima obrane od poplava kao i kod pojave iznenadnih onečišćenja. Putem medija (TV, radio, SMS, teletekst) i internetskih stranica Hrvatskih voda o stanju se obavještava javnost, dakle informacija se javnosti daje u stvarnom vremenu neposredno prije ili odmah po izvanrednom događaju.

Primjenjuje se i PKB čl.15. podstavak 2., čl.16. st.2. i 29. kao i ZGMO čl. 17. st.3., čl.38. st.4.

(b) u pogledu stavka 2, mjere poduzete kako bi se osigurala jasnost načina na koji tijela vlasti stavljaju informacije o okolišu na raspolaganje javnosti i stvarna dostupnost informacija o okolišu;

Odgovor:

U pogledu st. 2 primjenjuje se ZPPI, čl. 20., 22. i 28. Na temelju čl. 22. st. 4. ZPPI-ja ministrica zaštite okoliša donijela je, 24. siječnja 2005. godine, Odluku o ustrojavanju kataloga informacija MZOPUG-a. Tom je odlukom imenovan i službenik za informiranje, zadužen za poduzimanje svih radnji i mjera potrebnih radi urednog vođenja kataloga informacija. U skladu s istim člankom i ostala tijela javne vlasti ustrojila su kataloge informacija koje posjeduju, kojima raspolazu ili koje nadziru u skladu sa svojim nadležnostima, a katalog informacija sadrži sistematizirani pregled informacija s opisom sadržaja, namjenom, načinom osiguravanja i vremenom ostvarivanja prava na pristup.

Relevantan je i ZoZO, čl. 132. i 133., kao i ZOV, čl. 113-118 i 158. te PVD.

Primjenjuje se i čl. 3. Zakona o ekološkoj proizvodnji poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (NN, 12/01). U MPRRR, u djelokrugu rada fitosanitarnog sektora registriraju se sredstava za zaštitu bilja prema odredbama Zakona o sredstvima za zaštitu bilja (NN 70/05), koji je u potpunosti usklađen s Direktivom Vijeća 91/414/EC i odredbama pripadajućih pravilnika. Relevantni su čl. 20. i 21. navedenog Zakona.

(c) u pogledu stavka 3, mjere poduzete kako bi se osigurao progresivni pristup informacijama o okolišu kroz elektronske baze podataka koje su lako dostupne javnosti putem javnih telekomunikacijskih mreža;

Odgovor:

Kako je navedeno pod b) obveza objave informacija o okolišu regulirana je ZoZO u čl. 133., kao i 127. i 129. te UISZO i Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša.

Nacrti svih propisa, izvješća te dokumenata iz područja zaštite okoliša, podaci o praćenju stanja, upravni akti koji imaju značajan utjecaj na okoliš, studije i procjene rizika te ostali podaci od značaja za zaštitu okoliša objavljuju se na dostupnim elektroničkim bazama podataka.

Podaci kakvoće zraka iz lokalne mreže su javni i objavljuju se jedanput godišnje u službenom glasilu ili na internetskim stranicama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sažetom opsegu i na način razumljiv širokoj javnosti. Registar postrojenja je dostupan na internetskim stranicama MZOPUG-a, a podaci iz državne mreže su javno dostupni na internetskim stranicama MZOPUG-a.

Na internetskim stanicama AZO-a objavljene su sljedeće baze podataka:

- godišnja izvješća – emisije: emisije onečišćujućih tvari (prema Konvenciji o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka – LRTAP-u); Registar onečišćavanja okoliša, Baza podataka o emisijama hlapivih organskih spojeva u zrak, Nacionalni inventar stakleničkih plinova;

- kakvoća zraka – emisije: trenutni mjerni podaci; baza podataka za onečišćujuće tvari, godišnji izvještaj o praćenju kakvoće zraka na području RH, Izvješće o kakvoći zraka, rezultati mjerenja u državnoj mreži za 2005. interpretirani prema Uredbi o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku (NN 133/05).

Podaci o kakvoći zraka iz lokalne mreže javni su i objavljuju se jedanput godišnje u službenom glasilu ili na internetskim stranicama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u sažetom opsegu i na način razumljiv širokoj javnosti, registar postrojenja dostupan je na internetskim stranicama MZOPUG, a podaci iz državne mreže javno su dostupni na internetskim stranicama MZOPUG-a primjenjuje se i čl. 13. Uredbe o ozonu u zraku (NN 133/05).

Relevantan je i čl. 9. UISZO te PVD čl. 24., a prema čl. 25., odlukom o ustrojavanju Kataloga informacija ministarstva nadležnog za vodno gospodarstvo i odlukom o ustrojavanju Kataloga informacija Hrvatskih

voda, definiraju se vrste i dostupnost informacija te visina naknada za pristup informacijama. Katalog informacija i obrazac zahtjeva objavljeni su na internetskim-stranicama MRRŠVG: www.mrrsvg.hr.

(d) u pogledu stavka 4, mjere poduzete u cilju objave i razasijljanja nacionalnih izvješća o stanju okoliša;

Odgovor:

U pogledu stavka 4. primjenjuju se čl. 51., 52 i 133. ZoZO-a, čl. 11. ZZZ-a te čl. 5. PVD-a.

(e) Mjere poduzete u cilju razdiobe informacija navedenih u stavku 5;

Odgovor:

Kako je navedeno pod b) obveza objave informacija o okolišu regulirana je ZoZO u čl. 133. Primjenjuje se čl. 20. ZPPI-ja. Navedeni dokumenti jednostavno se mogu pronaći na internetskim stranicama tijela javne vlasti i navedeni su u Katalogu informacija te označeni razinom dostupnosti A.

(f) u pogledu stavka 6, mjere poduzete u cilju poticanja čimbenika čije djelatnosti imaju značajan utjecaj na okoliš na redovno obavješćivanje javnosti o utjecaju njihovih djelatnosti i proizvoda na okoliš;

Odgovor:

U pogledu stavka 6. primjenjuje se čl. 17. ZoZO-a.

FZOEU je za 34 projekta uporabe i iskorištavanja vrijednih svojstava otpada u gospodarskom sektoru odobrio 52.590.000,00 kuna za izgradnju pogona i nabavu nužne tehnologije i to za reciklažu i uporabu ambalaže, otpadnih guma i EE otpada i drugo. FZOEU i Hrvatska banka za obnovu i razvoj (dalje: HBOR) imaju zaključen sporazum temeljem kojeg tvrtke od HBOR-a mogu dobiti povoljne kredite ukoliko kandidiraju ekološke i energetske projekte. Kamatna stopa na odobreni kredit iznosi 4%, od čega FZOEU korisniku sredstava sufinancira 2% kamate.

Relevantan je i čl. 175., st. 1. ZoZO-a, kao i čl. 117. i 118. ZoZO-a. Uredbom o uključivanju organizacija u sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (NN 114/08) pobliže je uređen način uključivanja organizacija u sustav EMAS (Uredba stupa na snagu danom pristupanja RH EU).

(g) Mjere poduzete u cilju objavljivanja i pružanja informacija kao što zahtijeva stavak 7;

Odgovor:

Relevantni su članci 16. i 126. ZoZO-a, kao i čl. 4. stavci 1. i 2. ZPPI-a.

(h) u pogledu stavka 8, mjere poduzete u cilju izrade mehanizama kojima je cilj stavljanje javnosti na raspolaganje dovoljne količine informacija o proizvodima;

Odgovor:

U pogledu stavka 8. primjenjuje se čl. 177. ZoZO-a, čl. 14. i 15. Uredbe o graničnim vrijednostima sadržaja hlapivih organskih spojeva u određenim bojama i lakovima i proizvodima za završnu obradu vozila (NN 94/07), članci 17. i 20. Uredbe o kakvoći tekućih naftnih goriva (NN 53/06), članci 5. i 6. Uredbe o kakvoći biogoriva (NN 141/05).

Relevantan je i Zakona o otpadu (NN 178/04, 111/06 i 60/08), čl. 36., stavci 6. i 8. te Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu (NN 81/08), čl. 4., st. 2. Temeljem čl. 10. toga Pravilnika donijeta je Odluka o uvjetima označavanja ambalaže (NN 155/05), kojom je pobliže uređen sustav označavanja ambalaže, ovisno o vrsti ambalaže.

Vezano za čl. 177. ZoZO-a, člankom 218. istoga Zakona propisane su novčane kazne.

Relevantan je i Pravilnik o znaku zaštite okoliša (NN 70/08), članci 2, 6. i 24., stavci 3. i 5.

Dodjelama priznanja i nagrada za postignuća u području zaštite okoliša, temeljem čl. 176. ZoZO-a i Pravilnika o priznanjima i nagradama za dostignuća na području zaštite okoliša (NN, 36/02), isto se tako postiže širenje informacija o proizvodima koji zadovoljavaju visoke standarde zaštite okoliša.

(i) u pogledu stavka 9, mjere poduzete u cilju uspostave nacionalnog sustava popisa ili katastarsa onečišćenja;

Odgovor:

U pogledu stavka 9. relevantan je čl. 129. ZoZO-a. Na temelju toga čl. donesen je Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša, a relevantni su čl. 1., 3., 4., 5., 22. te 23. i Prilozi 1 i 2.

Opišite sve prepreke na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 5.

Odgovor:

Postojali su problemi u prijavljivanju u registar postrojenja u kojima se koriste hlapivi organski spojevi, međutim utjecajem MZOPUG, Hrvatske gospodarske komore i Hrvatske obrtničke komore (HOK-a) nastoji se u što većoj mjeri obavještavati o potrebi prijave u taj registar.

NVU su mišljenja da bi se trebalo izdvojiti više financijskih sredstava za učinkovito provođenje zakona. NVU upozoravaju da postoje poteškoće kod pronalaženja dokumenata na internetskim stranicama tijela javne vlasti te da su neki Katalozi informacija nepotpuni.

NVU ukazuju na problem da odgovori na postavljena pitanja nisu precizni kada se radi o značajnim onečišćivačima okoliša.

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o prikupljanju i razdiobi informacija o okolišu iz članka 5, npr. postoje li statistike o objavljenim informacijama?

Odgovor:

Općenite informacije o obavljanju javnih uloga/javnih usluga u svezi okoliša na razini tijela javne vlasti, odnosno resornih/sektorskih ministarstava, dostupne su na internetskim stranicama tih tijela i to po pojedinim Upravama, (ustrojstvenim jedinicama), a dostupne su na zahtjev ovisno o razini dostupnosti konkretnog dokumenta.

Baza metapodataka o okolišu objavljena je na internetskim stranicama AZO i javno je dostupna svim zainteresiranim stranama. Isto tako, na stranicama AZO nalaze se strateški i normativni materijali – zakoni, propisi, strategije, politike, pa se tako, na primjer, vezano za područje gospodarenja otpadom, na internetskim stranicama AZO-a objavljuju sljedeći dokumenti: registar onečišćavanja okoliša/otpad, katastar odlagališta, registar dozvola za gospodarenje otpadom, planovi gospodarenja otpadom, popis laboratorija koji obavljaju analize otpada, podaci iz pratećih listova za opasni otpad i podaci o

prekograničnom prometu otpadom koji su dio Informacijskog sustava zaštite okoliša. Vode se i evidencije izvoznika, posrednika i prijevoznika otpada koje se objavljuju na internetskim stranicama MZOPUG-a.

U obavljanju djelatnosti obrane od poplava svakodnevno se javnost obavještava o vodostajima rijeka te o eventualnim prijetećim poplavama i to što putem mjernih uređaja, a što putem organizirane vodočuvarske službe koja obavlja 24 satni nadzor nad objektima obrane od poplava kao i kod pojave iznenadnih onečišćenja.

Glasnogovornički uredi pri svakom tijelu javne vlasti isto tako odgovaraju na upite javnosti putem e-pošte, faksa ili direktno putem telefona.

Ured glasnogovornice MZOPUG je tijekom godine 2007. i 2008. prosječno godišnje putem e-pošte odgovorio na 300-ak pitanja vezanih uz gospodarenje okolišem. Prilikom komuniciranja sa širom javnošću iz istoga je Ureda prosječno godišnje poslano 258 priopćenja. Priopćenja se šalju ovisno o regionalnoj važnosti bilo na razini države, bilo na regionalnoj razini (po županijama) na adrese (e-pošte ili putem faksa) televizijskih postaja, tiskanih medija, radio postaja te internetskih portala. Priopćenja i važne informacije o okolišu objavljuju se i na službenim internetskim stranicama MZOPUG koje su iznimno posjećene. U prosjeku mjesečno internetske stranice pregleda oko 100 000 posjetitelja, a njihov je broj u kontinuiranom porastu. Osim središnje internetske stranice postoje i manje internetske poddomene koje objavljuju informacije o okolišu, a to su:

- procjena utjecaja na okoliš <http://puo.mzopu.hr>
- praćenje kakvoće mora za kupanje na plažama hrvatskog Jadrana www.mzopu.hr/more/
- praćenje klimatskih promjena <http://klima.mzopu.hr>
- državna mreža za trajno praćenje kakvoće zraka <http://zrak.mzopu.hr>

Za novinare se organiziraju posjeti onečišćenim područjima, lokacijama visoko onečišćenim otpadom te edukacije, pozivaju se na sudjelovanje na radionicama koje tijela javne vlasti organiziraju u okviru različitih projekata. Isto tako predstavnici tijela javne vlasti nadležne za zaštitu okoliša i održivi razvoj te stručnjaci sudjeluju u radio i televizijskim emisijama vezano za teme iz područja svojih nadležnosti.

Cijeneći da je djelovanje inspeksijskih službi nadležnih u području okoliša, kao i njihova međusobna koordinacija ključno pitanje učinkovite provedbe sustava zaštite okoliša, MZOPUG je radi uspostave formalnog okvira međusobne suradnje i koordinacije inspekcija svih sastavnica okoliša u primjeni propisa u području zaštite okoliša, 2007. god. potpisao Sporazum o suradnji inspeksijskih službi MZOPUG i MK, MMPI, MPRRR, MRRŠVG, Ministarstva unutarnjih poslova, MZSS i Državnog inspektorata iz djelokruga inspeksijskih službi.

Primjenjuje se ZoZO, čl. 185. i 212.

Sukladno navedenom Sporazumu i iskustvu u provedbi koordiniranih nadzora inspekcija u području zaštite okoliša iz 2007. godine, definirani su i usklađeni koordinirani inspeksijski nadzori za 2008. godinu. U tim nadzorima ovisno o vrsti djelatnosti operatera sudjelovali su inspektori Odjela državne vodopravne inspekcije MRRŠVG (VI), veterinarska inspekcija MPRRR (VETI), Inspekcija zaštite od požara, eksploziva i vatrogastva Inspektorata unutarnjih poslova Ministarstva unutarnjih poslova (IZP), Službe za sanitarnu inspekciju MZSS (SI), Odjela u području rudarstva (RI), elektroenergetike (EI), posuda pod tlakom (IPPT) i zaštite na radu Državnog inspektorata (IZNR) i inspekcije zaštite okoliša Uprave za inspeksijske poslove MZOPUG (IZO).

U 2008. godini obavljeni su koordinirani inspeksijski nadzori 18 postrojenja koji podliježu obvezi ishođenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša prema čl. 82. ZoZO-a.

Svi planirani koordinirani nadzori obavljeni su u zadanim rokovima i u tijeku je priprema izvješća o njihovoj provedbi sukladno gore navedenom čl. 212. ZoZO-a.

Navedite važne adrese web stranica, ukoliko su dostupne:

Odgovor:

Iste kao one navedene za članak 3. Konvencije

Članak 6.

Navedite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se provode odredbe o sudjelovanju javnosti u odlučivanju u određenim djelatnostima iz članka 6.

Objasnite kako je proveden svaki stavak članka 6. Opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

Važne definicije iz čl. 2. i uvjeti nediskriminacije iz čl. 3., st. 9. navedeni su u odgovoru za čl. 4. Pitanje sudjelovanja javnosti riješeno je ZoZO-om, čl. 16., st. 3., 4. i 5., te čl. 139. st. 1. i 2., kao i UISJ.

Također, i posebno, opišite:

(a) u pogledu stavka 1, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:

(i) se odredbe članka 6 primjenjuju u skladu s odlukama o tome treba li dopustiti predložene djelatnosti navedene u Dodatku I Konvencije;

Odgovor:

Zahvati iz Dodatka I. Konvencije odgovaraju popisu zahvata iz dodataka UPUO. Za odobravanje predviđenih djelatnosti provodi se upravni postupak procjene utjecaja na okoliš koji prethodi drugim odobrenjima odnosno dozvolama. S obzirom na svoju formaliziranu prirodu, postupak procjene utjecaja na okoliš provodi se sukladno odredbama ZUP-a. Tijekom postupka javnost ima pravo na uvid u dokumentaciju tijekom javne rasprave što uključuje javni uvid u dokumentaciju te javno izlaganje zahvata.

(ii) se odredbe članka 6 primjenjuju na odluke o predloženim djelatnostima izvan opsega Dodatka I a koje mogu imati značajne učinke na okoliš;

Odgovor:

Za zahvate za koje se ne provodi postupak procjene utjecaja na okoliš nije predviđena procedura sudjelovanja javnosti u postupku ishoda odobrenja odnosno dozvola. Ipak, sukladno članku 111. Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07) u postupku izdavanja lokacijske dozvole osobama koje su stranke u postupku (ali samo njima) omogućuje se uvid u idejni projekt zahvata, a u postupku izdavanja rješenja o uvjetima građenja i građevinske dozvole omogućuje se strankama u postupku uvid u glavni projekt zahvata, prema članku 216. istog Zakona.

(b) Mjere poduzete kako bi se osiguralo da zainteresirana javnost bude obaviještena rano tijekom postupka odlučivanja o okolišu na odgovarajući, pravodoban i djelotvoran način o pitanjima navedenim u stavku 2;

Odgovor:

Relevantan je ZoZO, čl. 137. i 139. – 143. te UISJ. Primjenjuje se i čl. 8. UPUO i čl. 7., st. 5. USPUO.

Primjenjuju se i čl. 17. i 18. PPZP te čl. 22. ZZP-a, kao i čl. 19., 35. i 38. st. 4. ZGMO-a.

(c) Mjere poduzete kako bi se osiguralo da se vremenski rokovi za postupak sudjelovanja javnosti države uvjeta iz stavka 3;

Odgovor:

Primjenjuju se čl. 138., 140. – 143. ZoZO-a i UISJ, čl. 4., 18. i 22., kao i čl. 18. PPZP. Prema ZZP-u javni uvid traje najmanje trideset dana.

Relevantan je i čl. 30. PKB te čl. 19. ZGMO-a, kao i čl. 30. Uredbe o kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama (NN 142/08).

(d) u pogledu stavka 4, mjere poduzete kako bi se osiguralo da postoji rano sudjelovanje javnosti;

Odgovor:

U pogledu stavka 4 primjenjuju se čl. 139., 140., 141. i 142. ZoZO-a, kao i čl. 8. st. 1. UPUO. U postupcima strateške procjene utjecaja na okoliš sukladno USPUO informiranje javnosti osigurava se već u postupku određivanja sadržaja strateške studije

(e) u pogledu stavka 5, mjere poduzete u cilju poticanja mogućih podnositelja zahtjeva na određivanje zainteresirane javnosti, na otpočinjanje razgovora i na pružanje informacija koje se odnose na ciljeve njihovog zahtjeva prije nego zatraže dopuštenje;

Odgovor:

Posebne mjere kojima bi se poticalo nositelje zahvata na identifikaciju zainteresirane javnosti i poticanje rasprave prije upuštanja u proceduru realizacije zahvata ne postoje. Ipak, neki nositelji zahvata na vlastitu inicijativu provode određene kontakte i rasprave o zahvatu koji namjeravaju realizirati s predstavnicima zainteresirane javnosti i lokalne zajednice kako bi ispitali njihovo mišljenje u fazi prije nego što se pristupi realizaciji zahvata

(f) u pogledu stavka 6, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:

(i) Nadležna tijela daju zainteresiranoj javnosti sve informacije važne za odlučivanje navedeno u članku 6 koje su na raspolaganju za vrijeme postupka sudjelovanja javnosti;

(ii) Posebno, nadležna tijela daju zainteresiranoj javnosti informacije navedene u ovom stavku;

Odgovor:

Primjenjuje se čl. 140. ZoZO-a te članci 5., 7., 9., 10. i 11. UISJ.

(g) u pogledu stavka 7, mjere poduzete kako bi se osiguralo da postupci sudjelovanja javnosti pruže javnosti mogućnosti da dostave sve primjedbe, informacije, analize ili mišljenja koje smatra važnima za predloženu djelatnost;

Odgovor:

U pogledu stavka 7 primjenjuje se UISJ, članci 12., 13., 14., 15., 16., 19. i 21., čl. 18. PPZP, kao i čl. 30. PKB. Relevantan je i ZGMO, članci 19. i 35.

(h) u pogledu stavka 8, mjere poduzete kako bi se osiguralo da odluka uzima u obzir ishod sudjelovanja javnosti;

Odgovor:

U pogledu stavka 8 primjenjuju se: čl. 66., st. 1., čl. 79., st. 4., čl. 140., stavci 4. i 5., čl. 143., stavci 1., 4. i 5. ZoZO-a, zatim čl. 21. UISJ-a, kao i čl. 19. ZGMO-a. Ministarstvo nadležno za zaštitu prirode osigurava mogućnost prikupljanja pisanih primjedbi i prijedloga elektroničkim putem, a na svojoj internetskoj stranici objavljuje očitovanje na pristigle primjedbe i prijedloge u roku od 30 dana.

(i) u pogledu stavka 9, mjere poduzete kako bi se osiguralo neposredno obavješćivanje javnosti o odluci u skladu s odgovarajućim postupcima;

Odgovor:

U pogledu stavka 9. primjenjuje se čl. 66., st. 3., čl. 140., st. 5., članci 141. – 143. ZoZO-a te UISJ čl. 5. st. 2, čl. 6., st. 2, čl. 7., čl. 8. st. 2. i čl. 9. st. 4, kao i čl. 17. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu. Relevantan je i čl. 36., st. 3. ZGMO-a.

(j) u pogledu stavka 10, mjere poduzete kako bi se osiguralo da se, kada tijelo vlasti razmatra ili dopunjuje radne uvjete djelatnosti navedene u stavku 1, primjenjuju odredbe stavaka 2. do 9. kojima se čine potrebne promjene, i gdje je to prikladno;

Odgovor:

U popisima zahvata iz Priloga UPUO navedeno je kako se postupak procjene utjecaja na okoliš provodi i za sve izmjene i rekonstrukcije zahvata s popisa. S obzirom da se rekonstrukcija odnosno dogradnja smatra novim zahvatom procedura je istovjetna onoj za procjenu utjecaja na okoliš odnosno ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš. Primjenjuje se i čl. 36., st. 3. ZGMO-a.

(k) u pogledu stavka 11, mjere poduzete u cilju primjene odredbi članka 6 na odluke o tome treba li dopustiti namjerno oslobađanje genetski izmijenjenih organizama u okoliš.

Odgovor:

U pogledu stavka 11 primjenjuje se ZGMO, čl. 47., st. 2., čl. 57. st. 1., podstavak 5., i čl. 60., st. 2., kao i Pravilnik o obliku i načinu vođenja jedinstvenog upisnika genetski modificiranih organizama i načinu određivanja troškova ispisa, čl. 5. te Prilog I Pravilnika o sadržaju i opsegu procjene rizika za stavljanje na tržište genetski modificiranih organizama ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od genetski modificiranih organizama, metodologiji za izradu procjene i uvjetima koje mora ispunjavati pravna osoba za izradu procjene rizika.

Opišite sve prepreke na koje ste naišli tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 6.

Odgovor:

Opće je mišljenje od strane NVU da nedostaje znanja i vještina u oblikovanju i vođenju participativnih procesa kao i nedostatak primjera i poticanja dobre prakse. NVU smatraju da bi se trebale uvesti dodatne mjere za učinkovito sudjelovanje javnosti i da bi se trebalo učiniti više od puke primjene minimalnih zakonom propisanih zahtjeva. Također smatraju da je moć javnosti u sudioničkom procesu niska jer

stavovi javnosti u procesu odlučivanja imaju samo status preporuke i nisu obvezujući. NVU smatraju da je izvor problema i taj jer postoji neravnoteža između onih koji utječu na okoliš i imaju informacije i onih koji trpe utjecaj te u pravilu ne raspolažu sa cjelovitim informacijama niti su upoznati s vlastitim pravima.

Ovu su neke od konkretnih primjedbi:

- NVU upozoravaju da na pisane primjedbe često ne odbijaju odgovor te su primijetili da se rijetko usvajaju značajnije primjedbe koje se odnose na dokumente procjene utjecaja na okoliš kao i na planove i programe.
- Također su uočili više nedostataka u primjeni zakonskih odredbi o sudjelovanju javnosti tako u više slučajeva nije poštovan propisani rok za dostavu komentara, a u nekoliko slučajeva nije se održala javna rasprava.
- Uočili su da je zbog usvajanja nekih zakona po hitnom postupku bilo onemogućeno sudjelovanje javnosti.
- Kod donošenja dvaju zakona javnost nije bila uključena u izradu nacрта.
- NVU smatraju da pravo javnosti na cjelovitu informaciju nije osigurano jer se cjeloviti tekstovi studija (SUO) često daju na javni uvid samo na mjestu izlaganja u papirnatom obliku.
- Ukazuju da nije definiran način na koji će način rezultati obaveznog monitoringa biti dostupni javnosti i na koji će način javnost to moći pratiti.
- Imaju primjedbu na UPOU jer ne sadrži obvezu informiranja javnosti o datumu i mjestu održavanja sjednica Savjetodavnog stručnog povjerenstva, kao ni propis da se sjednica mora održati u mjestu planiranog zahvata.
- Postoji primjedba na UPUO kojom je utvrđeno da se jedino povjerenstvo očituje o najprihvatljivijoj varijanti zahvata te je na taj način javnost isključena iz rasprave o varijantnim rješenjima.
- NVU su uočile da se temeljem nekih propisa javnost uključuje u postupak prekasno kada su mogućnosti za utjecaj na zahvat minimalne. Tako Propisi koji reguliraju proceduru procjene utjecaja na okoliš ne omogućavaju rano sudjelovanje javnosti već isključivo rano informiranje javnosti. Isto se odnosi i na PPZP po kojem se javnosti omogućuje uključivanje u postupak tek u posljednjoj četvrtoj fazi procjene utjecaja zahvata za prirodu.

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o sudjelovanju javnosti u odlučivanju u određenim djelatnostima iz članka 6., npr. postoje li statistike ili druge informacije o sudjelovanju javnosti u odlučivanju o određenim djelatnostima ili odlukama da se ne primjenjuju odredbe ovog članka na predložene djelatnosti u svrhe nacionalne obrane.

Odgovor:

MZOPUG na svojim službenim internetskim stranicama objavljuje sažetke svih Studija o utjecaju na okoliš (za koje je Ministarstvo imenovalo Savjetodavno stručno povjerenstvo) te poziva javnost da sudjeluje u javnom uvidu te javnoj raspravi. Na stranicama se ujedno objavljuju i informacije o planovima i programima koji bi mogli imati značajan utjecaj na okoliš te informacije o zahtjevima za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i utvrđivanje sadržaja studije o utjecaju zahvata na okoliš prije njezine izrade.

U postupku izrade Strategije upravljanja vodama, koju je Hrvatski sabor usvojio 15. srpnja 2008. godine, održane su brojne javne rasprave (javni uvidi, okrugli stolovi, javne prezentacije i rasprave o dokumentu) uz objavu dokumenta u svim fazama na internetskim stranicama Hrvatskih voda i internetskim stranicama Ministarstva nadležnog za vode, u razdoblju od 2005. - 2008. godine.

Navedite važne adrese web stranica, ukoliko su dostupne:

Odgovor:

Iste kao one navedene za članak 3. Konvencije

Članak 7.

Navedite odgovarajuće praktične i/ili druge odredbe za sudjelovanje javnosti tijekom izrade planova i programa koji se odnose na okoliš. Opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

Važne definicije iz čl. 2. i uvjeti nediskriminacije iz čl. 3., stavka 9. navedeni su u odgovoru za čl. 4. Relevantan je čl. 16., st. 3., čl. 66., st. 1., te čl. 142. ZoZO-a, čl. 14. UISJ te čl. 9a ZZZ-a. Primjenjuje se i ZZZP, članci 5. i 124., čl. 6. ZOV-a i čl. 3. POIJS te članci 2., 5., 6., 7., 8. i 11. Pravilnika o postupku i obavljanju obaveznog informiranja javnosti i sudjelovanja korisnika voda u izradi planskih osnova upravljanja vodama. Glava II *Način sudjelovanja javnosti pri donošenju planskih dokumenata* ovoga Pravilnika uređuje praktične odredbe o sudjelovanju javnosti tijekom izrade Strategije upravljanja vodama, što, *mutatis mutandis*, vrijedi i za donošenje planova upravljanja vodnim područjima. Relevantan je i čl. 30. PKB.

Objasnite kakve mogućnosti postoje za sudjelovanje javnosti u izradi politika koje se odnose na okoliš.

Odgovor:

Primjenjuje se ZoZO, članci 16., st. 3., 141. te UISJ. Ured za udruge Vlade RH, s ciljem da se osigura odgovor na zahtijevanje informacija o okolišu (između ostalog) djelovao je na unapređenju pravnog okvira domaćeg zakonodavstva. Tijekom svibnja 2008. godine, Ured za udruge VRH u suradnji sa Savjetom za razvoj civilnoga društva proveo je završni ciklus javnih rasprava o nacrtu Kodeksa pozitivne prakse savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u oblikovanju javnih politika. Priprema novih standarda u savjetovanju sa zainteresiranom javnošću u oblikovanju javnih politika predviđena je Operativnim planom provedbe Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, usvojenom na sjednici VRH 1. veljače 2007. godine, a najavljena je još u Programu suradnje Vlade i nevladinog, neprofitnog sektora iz 2001. godine. Izrada Kodeksa započela je sredinom 2007. godine, a kontinuirano su je pratile javne rasprave. Prva javna rasprava na kojoj su predstavljena ključna pitanja vezana uz ciljeve i sadržaj budućeg propisa koji će regulirati savjetovanje države i civilnog društva u postupku donošenja zakona i drugih akata održana je 12. studenog 2007. u Zagrebu. Poziv na sudjelovanje u savjetovanju o sadržaju budućeg dokumenta bio je otvoren na internetskim stranicama Ureda za udruge do 15. siječnja 2008. Tom prigodom zaprimljeni su i objavljeni doprinosi udruga Zelena akcija, Dalmatinski potrošač Split i Hrvatski esperantski savez. Temeljem rasprave, izrađen je prvi nacrt Kodeksa koji je raspravljen na 13. sjednici Savjeta za razvoj civilnoga društva, održanoj 23. travnja 2008., kada je predloženo njegovo upućivanje u javnu raspravu koja je održana tijekom svibnja 2008. Četiri javne rasprave o nacrtu Kodeksa pozitivne prakse savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u oblikovanju javnih politika, održane su u Zagrebu 9. svibnja, Rijeci 12. svibnja, Osijeku 20. svibnja i Splitu 26. svibnja 2008. Na raspravama je ukupno sudjelovalo 76 osoba, većinom članova i članica udruga. Zainteresirana je javnost imala priliku u razdoblju od 23. travnja do 23. svibnja 2008. dostavljati svoje prijedloge i osvrte na nacrt Kodeksa objavljenog na internetskoj stranici Ureda za udruge VRH, a to je i učinilo pet organizacija: GONG, Partnerstvo za društveni razvoj, ZaMirNET, Ured za savjetovanje građana i Centar za ljudska prava. Detaljno izvješće o sadržaju rasprava,

pisana očitovanja dostavljena putem internetskog savjetovanja, popis sudionika u javnoj raspravi i konačni nacrt Kodeksa u koji su uključeni ključni prijedlozi s javnih rasprava objavljeni su potom na internetskim stranicama Ureda za udruge. Po završetku internetskog savjetovanja i regionalnih javnih rasprava o nacrtu Kodeksa razmatrani su svi prikupljeni prijedlozi te je izmijenjeni i dopunjeni nacrt dokumenta odaslan na očitovanje tijelima državne uprave i upućen u postupak usvajanja.

Omogućavanjem sudjelovanja javnosti u izradi planskih osnova upravljanja vodama osiguran je utjecaj javnosti na oblikovanje politike upravljanja vodama.

*Opišite sve **prepreke na koje ste naišli** tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 7.*

Odgovor:

/

*Navedite **dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o sudjelovanju javnosti u odlučivanju u određenim djelatnostima iz članka 7.***

Odgovor:

U provedbi projekata koji su od značaja za RH, a financiraju se međunarodnim zajmom: *Projekt zaštite od onečišćenja voda u priobalnom području 1* i *Projekt Unutarnje vode* obavlja se neposredna komunikacija s javnošću na način da svi dokumenti Projekta prolaze javnu raspravu u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave obuhvaćene projektom uz ankete o zadovoljstvu krajnjih korisnika na početku i na kraju projekta. Također, svi dokumenti objavljeni su na internetskim stranicama Hrvatskih voda i Svjetske banke.

Navedite važne adrese web stranica, ukoliko su dostupne:

Odgovor:

Iste kao one navedene za članak 3. Konvencije

Članak 8.

Opišite kakvi se naperi ulažu u promicanje djelotvornog sudjelovanja javnosti dok tijela vlasti izrađuju provedbene propise i ostala općeprimjenjiva pravno obvezujuća pravila koja bi mogla imati značajan utjecaj na okoliš. Do odgovarajuće razine opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

Važne definicije iz čl. 2. i uvjeti nediskriminacije iz čl. 3., stavka 9. navedeni su u odgovoru za čl. 4.

Primjenjuje se čl. 16., st. 3. i čl. 141. ZoZO-a i čl. 4., st. 2. UISJ. Mišljenja, primjedbe i prijedloge mogu dati svi građani bez razlike, sukladno ustavnom principu jednakopravnosti građana iz čl. 14. Ustava RH.

*Opišite sve **prepreke na koje ste naišli** tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 8.*

Odgovor:

Uprava za zaštitu prirode izvješćuje da se često primjedbe ne dostavljaju u roku, te ih se samim tim ne može uzeti u razmatranje, usprkos pružanju dovoljnog vremenskog razdoblja od strane Ministarstva nadležnog za zaštitu prirode.

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o sudjelovanju javnosti na području pokrivenom člankom 8.

Odgovor:

Prilikom izrade propisa (zakona, pravilnika i uredbi) MZOPUG objavljuje prijedloge nacrti tih propisa na službenim internetskim stranicama te poziva javnost da u roku od 30 dana svojim mišljenjima, prijedlozima i primjedbama sudjeluje u njihovu donošenju.

Na internetskim stranicama Ministarstva kulture, nadležnog za zaštitu prirode, nalaze se prijedlozi i nacrti strateških dokumenata, kao i prijedlozi ostalih zakona i podzakonskih akata koji se tog časa nalaze u izradi. Prikupljaju se primjedbe u točno određenom roku, koje se kasnije obrađuju i uzimaju u obzir, te je time rad Povjerenstava ili radnih skupina koje rade na izradi dokumenata transparentan.

DZZP na internetskim stranicama www.natura2000.hr objavljuje područja koja su dio mreže NATURA te je javnost pozvana da se uključi, bilo idejom, prijedlogom ili suradnjom.

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja prigodom izrade propisa iz svoje nadležnosti uključuje predstavnike stručnih i znanstvenih institucija te interesnih grupa u Povjerenstva za izradu propisa i u stručna povjerenstva, Nacrti propisa se još obavezno prosljeđuju na mišljenje drugim tijelima, interesnim grupama, udrugama i pojedincima.

Navedite važne adrese web stranica, ukoliko su dostupne:

Odgovor:

Iste kao one navedene za članak 3. Konvencije.

Članak 9

Navedite zakonske, regulatorne i ostale mjere kojima se provode odredbe o pristupu pravosuđu iz članka 9.

Objasnite kako je proveden svaki stavak članka 9. Opišite prenošenje važnih definicija iz članka 2 i uvjeta nediskriminacije iz članka 3, stavka 9.

Odgovor:

Primjenjuje se ZoZO, čl. 18., st. 2 te članci od 144. – 148.

Također, i posebno, opišite:

(a) u pogledu stavka 1, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:

(i) svaka osoba koja smatra kako se njegovim ili njezinim zahtjevom za informacijom prema članku 4 nije postupalo sukladno odredbama toga članka ima pristup postupku ocjene pred sudom ili nekim drugim neovisnim i nepristranim zakonski utemeljenim tijelom;

Odgovor:

Primjenjuje se ZoZO, čl. 18., st. 1. i čl. 135, st. 6.

(ii) u okolnostima gdje je omogućena sudska ocjena ta osoba također ima pristup zakonom utvrđenom brzo, besplatnom ili jeftinom postupku razmatranja od strane tijela vlasti ili ocjene od strane nekog neovisnog i nepristranog tijela osim suda;

Odgovor:

Nije predviđeno u zakonodavstvu.

(iii) Konačne odluke prema ovom stavku su obvezujuće za tijelo vlasti koje posjeduje informaciju, a razloge treba navesti pisanim putem, barem tamo gdje je pristup informacijama odbijen;

Odgovor:

Relevantan je čl. 62. ZUP-a.

*(b) Mjere poduzete kako bi se osiguralo da u okviru nacionalnog zakonodavstva, pripadnici zainteresirane javnosti koji udovoljavaju mjerilima navedenim u **stavku 2** imaju pristup postupku ocjene pred sudom i/ili nekim drugim zakonski utemeljenim neovisnim i nepristranim tijelom, kako bi osporili materijalnu i proceduralnu zakonitost neke odluke, čina ili propusta u ovisnosti od odredbi iz članka 6;*

Odgovor:

Primjenjuje se čl. 145. ZoZO-a.

*(c) u pogledu **stavka 3**, mjere poduzete kako bi se osiguralo da tamo gdje udovoljavaju mjerilima, ako ih ima, utvrđenima domaćim zakonodavstvom, pripadnici javnosti imaju pristup administrativnim ili sudbenim postupcima kojima se osporavaju djela i propusti privatnih osoba i tijela vlasti koji su u suprotnosti s odredbama domaćeg zakonodavstva koje se odnosi na okoliš;*

Odgovor:

Primjenjuje se čl. 146. st. 1. ZoZO-a.

U slučajevima kada službenik propusti ispuniti svoju odgovornost u vezi pristupa informacijama ili sudjelovanja javnosti, postupa se sukladno Zakonu o državnim službenicima (NN 92/05, 142/06, 77/07, 107/07 i 27/08).

*(d) u pogledu **stavka 4**, mjere poduzete kako bi se osiguralo da:*

(i) postupci navedeni u stavcima 1, 2 i 3 osiguravaju odgovarajuće i djelotvorne pravne lijekove;

Odgovor:

Pravni lijek predviđen ZUP-om je žalba za sve odluke koje donose nadležna tijela u prvom stupnju sukladno propisima o sustavu državne uprave, dok je Zakonom o upravnim sporovima (NN 53/91, 9/92, 77/92) predviđen pravni lijek pokretanja upravnog spora tužbom za sve odluke drugostupanjskih tijela te ona tijela koja se prema propisima o sustavu državne uprave smatraju središnjim tijelima državne uprave i ostala posebnim zakonima određena tijela čiji su upravni akti konačni u upravnim postupcima i protiv njih nije dopuštena žalba.

Primjenjuje se čl. 17. ZPPI-a.

(ii) takovi postupci na drugi način udovoljavaju uvjetima ovog stavka;

Odgovor:

Takvi postupci na drugi način udovoljavaju uvjetima ovog stavka.

*(e) u pogledu **stavka 5**, mjere poduzete kako bi se osigurala obaviještenost javnosti o pristupu postupcima administrativne i sudbene ocjene.*

Odgovor:

Institut upute o pravnom lijeku proizlazi iz ustavnog prava na pravni lijek iz čl. 18. Ustava RH. Jedno od načela ZUP-a je načelo pomoći neukoј stranци te obvezuje tijelo koje vodi postupak na brigu da neznanje i neukost stranke i drugih osoba ne budu na štetu prava što im po zakonu pripadaju.

*Opišite sve **prepreke na koje ste naišli** tijekom provedbe bilo kojeg od stavaka članka 9.*

Odgovor:

/

Navedite dodatne informacije o praktičnoj primjeni odredbi o pristupu pravosuđu u skladu s člankom 9, npr. postoje li statistike o okolišnom pravu i postoje li mehanizmi pomoći za uklanjanje ili smanjenje financijskih i ostalih prepreka pristupu pravosuđu?

Odgovor:

/

Navedite važne adrese web stranica, ukoliko su dostupne:

Odgovor:

www.uprava.hr Središnji državni ured za upravu (SDUU)

www.pravosudje.hr Ministarstvo pravosuđa

Članci 10-22 nisu za nacionalnu provedbu.

Opće primjedbe o cilju Konvencije:

Navedite kako provedba Konvencije doprinosi zaštiti prava svake osobe sadašnje i budućih generacija na život u okolišu prikladnom za njegovo ili njezino zdravlje i dobrobit.

Odgovor:

Konvencija osigurava jasan i jedinstven pristup informacijama, sudjelovanje javnosti i pristup pravosuđu te time olakšava postupanje kako zainteresiranoј stranци, tako i službenicima u tijelima javne vlasti.

Pitanja vezana uz gospodarenje vodama oduvijek su privlačila pozornost ljudi kao jedan od elementarnih uvjeta za život. U vremenu u kojem voda postaje resurs od neprocjenjive važnosti, odgovornost za njeno očuvanje je ne samo na državnim institucijama, već i na svakom pojedincu.